

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog 17. svibnja 2019. broj 47

TEMA BROJA

SVEUČILIŠTE U OSIJEKU KAO KREATIVNO SREDIŠTE

str. 8-10

FESTIVAL ZNANOSTI 2019.

PANEL „KREATIVNA BUDUĆNOST”

5. KREATIVNA RIZNICA

PREDSTAVLJAMO: IZABRANI ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI PROJEKTI UNIOS-ZUP 2018 SVEUČILIŠTA U OSIJEKU str. 2-3

Razgovor Dr. Petar Kaukov

redatelj i docent na Odsjeku režije Državne akademije za kazališnu i filmsku režiju u Sofiji (Bugarska) te suradnik Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku

S kolegama iz Kazališta Virovitica i s osječke Akademije dijelim zajednički umjetnički jezik

str. 7

PROJEKTI I PROGRAMI
Odjel za kemiju
Sveučilišta u Osijeku
str. 11

Sveučilištu u Osijeku produljena povelja za izvrsnost u istraživanju
str. 4

39. PROMOCIJA NOVIH 67 DOKTORA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

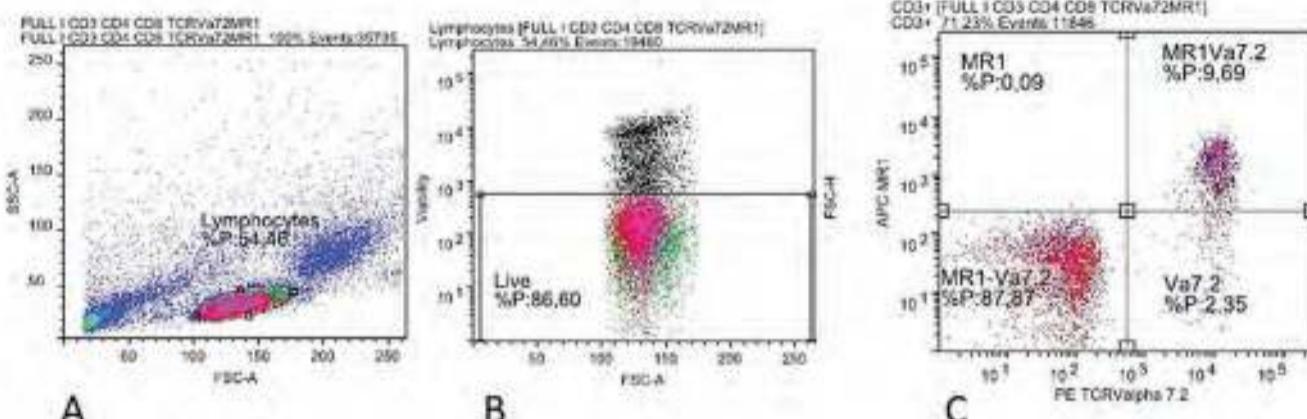
str. 5

PREDSTAVLJAMO IZABRANE INTERNE ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE PROJEKTE UNIOS-ZUP 2018 SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku raspisalo je 5. travnja 2018. godine Interni natječaj za prijavu znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata UNIOS-ZUP 2018. Sveučilište je zaprimilo ukupno 119 projektnih prijedloga znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta u Osijeku. Senat je Sveučilištu 30. listopada 2018. donio Odluku o financiranju 38 znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta u Osijeku.

ku temeljem Internoga natječaja UNIOS-ZUP 2018 u okviru četiri skupina projekata: Interdisciplinarni istraživački projekti (12), Istraživački projekti (9), Projekti s gospodarstvom (8) i Projekti mladih istraživača (9), u okviru ukupnoga fonda od 1,5 milijuna kuna u cilju poticanja znanstvenoistraživačke djelatnosti na Sveučilištu. U nizu izdanja Sveučilišnoga glasnika, počevši od 43. broja (11. siječnja 2019.), predstavljamo po tri znanstvenoistraživačka i umjetnička projekta.

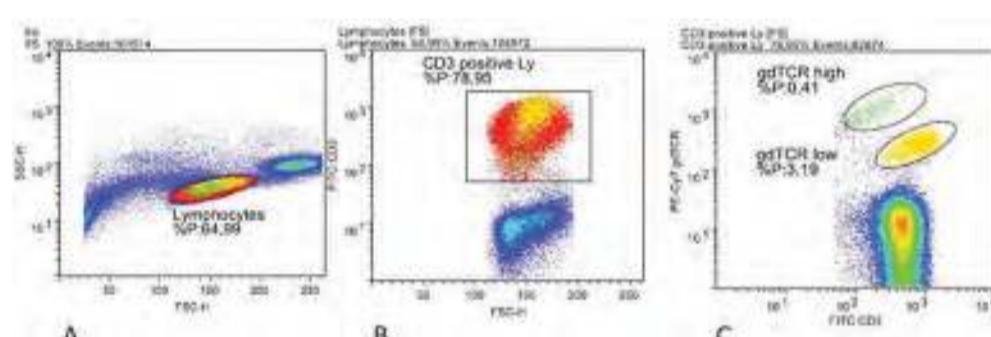
U ovome broju predstavljamo tri projekta iz skupine istraživač-

Inicijalni rezultati analize fenotipa i frekvencije perifernih MAIT stanica

ZA POTPORU PROJEKTU VODITELJICE DOC. DR. SC. STANE TOKIĆ ODOBRENO JE 39 000 KUNA

„Fenotipizacija i funkcionalna uloga MAIT i γδT limfocita periferne krvi u razvoju i progresiji vulgarne psorijaze“

Inicijalni rezultati analize fenotipa i frekvencije perifernih γδT-stanica

Stana TOKIĆ

Psorijaza je kronična, imunoški posredovana upalna bolest kože koja pogada 1 - 2 % svjetske populacije. Ovisno o lokalizaciji i morfolojiji simptoma, klasificirano je više srodnih oblika psorijaze, među kojima vulgarna psorijaza zahvaća 85 - 90 % oboljelih. Dosadašnji rezultati istraživanja psorijaze upućuju na važnu ulogu genetičke podlage, narušene kožne barijere i nekon-

trolirane imunološke funkcije, posebice T limfocitnih populacija, u pozadini razvoja bolesti. Pripadnici prirodenoga imunoškog odgovora, posebice γδT-limfociti i novootkrivene MAIT (od engl. mucosal-associated invariant T) stanice, čine približno 15 % ukupne populacije limfocita T u perifernoj krvi. U kontaktu s antigenima, MAIT i γδT-limfociti posreduju brze i izravne imunološke učinke otpuštanjem citokina poput interleukina (IL)-17, interferona (INF)-γ i TNF-α, ključnih medi-

jatora upalnih procesa u psorijazi. Dijelom nalik na klasične limfocite T, MAIT (Slika 1.) i γδT-stanice (Slika 2.) izražavaju T stanične receptore različite grade i ograničene varijabilnosti te prepoznaju specifične, kožnom okolišu svojstvene, mikrobične antogene u kompleksu s MRI (od engl. Major Histocompatibility Complex I-Related), odnosno CD1c molekulama. Unatoč razumijevanju fenotipa i funkcije, potencijalno važna uloga MAIT i γδT-stanica u pojavi, progresiji i ishodu psorijaze uglavnom je neistražena. Cilj je ovoga projekta, kojemu je nositelj Medicinski fakultet Osijek, stoga utvrditi pojedinačan doprinos perifernih MAIT i γδT-stanica u razvoju psorijaze i porastu serumske razine citokina u oboljelih. U svrhu otkrivanja mogućih terapeutskih meta ispitati će se i regulativni mehanizmi u kontroli funkcije MAIT i γδT-stanica mjerjenjem genske ekspresije transkripcijalnih čimbenika i malih, posttranskripcionalnih regulatora, microRNA molekula.

ZA POTPORU PROJEKTU VODITELJA PROF. DR. SC. ENRIHA MERDIĆA ODOBRENO JE 39 000 KUNA

„Barkodiranje faune komaraca Hrvatske s posebnim naglaskom na politipsku vrstu Culex pipiens kompleks“

Enrich MERDIĆ, Nataša GRAOVAC

Komarci su mali dvokrilni kukci većini ljudi poznati kao napasnici (molestanti) koji sišu krv, ometaju bezbrižne šetnje i boravak u prirodi. Činjenica da u svijetu od bolesti koje prenose komarci godišnje umire oko milijun ljudi, čini ih jednom od najistraživаниjih skupina kukaca. Određivanje vrsta komaraca ključan je korak, a ona mora biti učinkovita, precizna i brza. Odradivanje vrsta na osnovi razlike u morfološkoj gradi često može dovesti do pogrešaka. Stoga je 2003. godine meto-

Odrasla jedinka vrste Culex pipiens kompleks

da DNA barkodiranja predložena je kao univerzalan način za određivanje vrste. U Hrvatskoj su do sada zabilježene 53 vrste komaraca, od kojih su dvije invazivne vrste Aedes japonicus (japanski komarac) i Aedes albopictus (azijski tigrasti komarac). Zbog svojega zemljopisnoga smještaja, Hrvatska predstavlja „žarišnu točku za biološku raznolikost“. Stoga će tijekom ovoga projekta, kojemu je nositelj Odjel za biologiju Sveučilišta u Osijeku, biti uzorkovani komarci iz svih triju biozemljopisnih regija Hrvatske (kontinentalna, alpinska, mediteranska). Oče-

DNA BARKODIRANJE – PRECIZNO ODREĐIVANJE VRSTE

- Jednako kao što proizvodi u trgovini imaju jedinstven barkod, tako i DNA barkod predstavlja slijed nukleotidnih baza odabranog fragmenta DNA koji su specifični za određenu vrstu. Ono što nam ta metoda omogućuje jest precizno određivanje vrste nepoznatog uzorka bez obzira na spol, razvojni stadij ili oštećenost uzorka.

ZA POTPORU PROJEKTU VODITELJA PROF. DR. SC. MARIJA BRDARA ODOBRENO JE 38.951,25 KUNA

„Figurativni jezik u zdravstvenoj komunikaciji“

Mario BRDAR

Zdravstveni djelatnici i korisnici zdravstvenih usluga u međusobnoj se komunikaciji manje ili više često služe figurativnim jezikom, posebno metaforama i metonimijama.

Planiranim je pilot-istraživanju, u kojem sudjeluju istraživači s Filozofskoga fakulteta Osijek (uključujući i voditelja projekta prof. dr. sc. Marija Brdar) i Medicinskoga fakulteta u Osijeku, Medicinskoga fakulteta u Zagrebu, Sveučilišnoga odjela zdravstvenih studija u Splitu te Sveučilišta u Lancasteru (Velika Britanija), cilj je razvjetiti učinke uporabe figurativnoga jezika u zdravstvenoj komunikaciji, odnosno provjeriti koliko figurativni izrazi mogu doprinijeti poboljšanju komunikacije ili joj smetati. Cijeli se projekt temelji na postavkama kognitivne lingvistike koja figurativnom jeziku

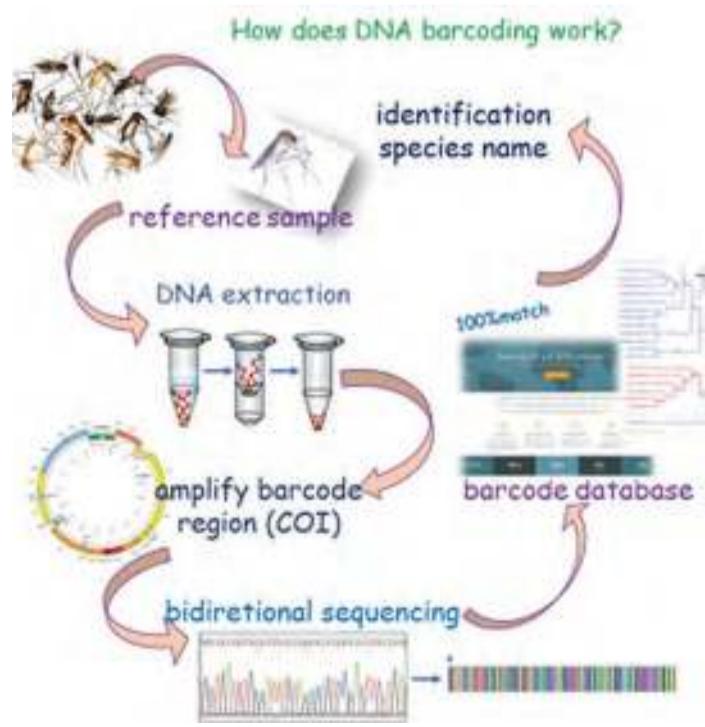

kih projekata: „Figurativni jezik u zdravstvenoj komunikaciji“ voditelja prof. dr. sc. Marija Brdara (Filozofski fakultet Osijek); „Fenotipizacija i funkcionalna uloga MAIT i γδT limfocita periferne krvi u razvoju i progresiji vulgarne psorijaze“ voditeljice doc. dr. sc. Stane Tokić (Medicinski fakultet Osijek) te „Barcodeiranje faune komaraca Hrvatske s posebnim naglaskom na politipsku vrstu Culex pipiens kompleks“ voditelja prof. dr. sc. Enriha Merdića (Odjel za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku).

UKLANJANJE KOMUNIKACIJSKIH BARIJERA

- Rezultati takvoga istraživanja trebali bi doprinijeti uklanjanju komunikacijskih barijera među sudionicima u zdravstvu. To bi pak trebalo dovesti do boljega razumijevanja procesa liječenja i pridržavanja terapija što zagurno doprinosi većoj učinkovitosti zdravstvenoga sustava.

Dio odluka sa 6. sjednice Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2018./2019.

Proslava Dies Academicus, Dana Sveučilišta u Osijeku, održat će se 28. i 29. svibnja 2019.

Prof. dr. sc.
Domagoj Sajter

Prof. dr. sc.
Katica Šimunović

Prof. dr. sc.
Lidija
Jakobek Barron

Prof. dr. sc.
Ljubomir
Majdandžić

Prof. dr. sc.
Mirela Planinić

Prof. dr. sc.
Rajko Odobaša

Prof. dr. sc.
Sanjica
Faletar Tanacković

Na 6. sjednici Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uručit će nagrade studentima dobitnicima Rektorove nagrade na akademskoj svečanosti 28. svibnja 2019. godine prigodom proslave Dana Sveučilišta. Prihvaćen je i prijedlog brisanja studija Filozofskog fakulteta Osijek o brisanju diplomskoga sveučilišnog studija Informatologija iz Upismika studijskih programi. Takoder, temeljem

Na prijedlog rektora Sveučilišta u Osijeku prof. dr. sc. Vlade Guberca Senat je utvrdio da će se proslava Dies Academicus, Dana Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, u povodu obilježavanja 44 godine od osnutka Sveučilišta u Osijeku i 312. godine visokoga školstva u Osijeku, održati 28. svibnja (akademска svečanost) i 29. svibnja (svečana sjednica Senata i središnja proslava Dana Sveučilišta u Osijeku). U okviru programa rektor Sveučilišta na akademskoj svečanosti 28. svibnja 2019. uručit će nagrade studentima dobitnicima Rektorove nagrade za akademsku godinu 2017./2018. Na sjednici Senata donesena je odluka o dodjeli Rektorove nagrade. Rektor Sveučilišta u Osijeku nagrađuje za prethodnu akademsku godinu po dva studenta sa znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta u Osijeku. Rektorova se nagrada dodjeljuje za najbolje seminarske radove, stručne radove ili umjetnička djela studenata radi promicanja studentskoga stvaralaštva te kao poticaj u dalnjem studiranju. Dodjeljuje se studentima koji imaju prosječnu ocjenu 4,5 ili višu ako se na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama ne izrađuju seminarski radovi, stručni radovi ili umjetnička djela. Rektorova se nagrada sastoji od novčane nagrade u iznosu 2000 kuna i priznanja. U slučaju da je nagrađeni rad djelo više studenata, novčani iznos nagrade dijeli se na jednake dijelove.

Osim toga, članovi su Senata donijeli odluke o ustroju novih studija na Filozofskom fakultetu Osijek, preddiplomskoga sveučilišnog dvopredmetnog studija Povijest umjetnosti te diplomskoga sveučilišnog dvopredmetnog studija Sociologija te novoga diplomskog sveučilišnog nastavničkog studija Matematike i informatike na Odjelu za matematiku.

Studentski izbori za članove Studentskoga zbora zakazani za 6. lipnja 2019.

Rektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Vlado Guberac 3. svibnja 2019. donio je Odluku o raspisivanju studentskih izbora za Studentski zbor Sveučilišta u Osijeku i Studentski zbor znanstveno-nastavnih/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta. Izbori će se održati u četvrtak, 6. lipnja 2019., od

rektora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uručit će nagrade studentima dobitnicima Rektorove nagrade na akademskoj svečanosti 28. svibnja 2019. godine prigodom proslave Dana Sveučilišta. Prihvaćen je i prijedlog brisanja studija Filozofskog fakulteta Osijek o brisanju diplomskoga sveučilišnog studija Informatologija iz Upismika studijskih programi. Takoder, temeljem

prijedloga Skupštine Studentskoga zbora Sveučilišta u Osijeku i prethodnoga pozitivnog mišljenja Odbora za statutarnu i pravna pitanja od 17. travnja 2019., Senat je donio Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Studentskoga zbora Sveučilišta u Osijeku. Nadalje, Senat je prihvatio Izvješće o provedbi strateških ciljeva i zadataka za akademsku godinu 2017./2018. u skladu

sa Strategijom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2011. - 2020. i njezinim izmjenama i dopunama od 22. prosinca 2014. godine. Izvješće sadrži: realizaciju strateških ciljeva i zadataka u okviru nastavnog procesa i visokoga obrazovanja, znanstvenoistraživačke djelatnosti, međunarodne i medusveučilišne suradnje, Sveučilište i okruženje, ljudske i materijalne resurse, obnovu i razvoj Sveučilišta te sustav upravljanja kvalitetom uz tablični prikaz ostvarenja strateških ciljeva i zadataka. Senat je prihvatio i Godišnje izvješće prof. dr. sc. Vlade Guberca, rektora Sveučilišta u Osijeku, o radu i poslovanju Sveučilišta za akademsku godinu 2017./2018., koje je uputio Senatu 16. travnja 2019., te dobio pozitivno mišljenje o radu i poslovanju Sveučilišta u Osijeku u protekloj akademskoj godini. Godišnje izvješće sadrži prikaz ustroja Sveučilišta, nastavnu, znanstvenu i stručnu djelatnost, osiguranje kvalitete, realizaciju Plana upravljanja ljudskim resursima, vanjsku suradnju, pregled sjednica Senata te međunarodnu i medusveučilišnu suradnju, poslovanje Sveučilišta i obnovu i razvoj u akademskoj godini 2017./2018. sa svim relevantnim pokazateljima u pojedinim sveučilišnim djelatnostima. Donesena je i odluka o prihvatanju pokroviteljstva 12. međunarodnog znanstveno-stručnog skupa Hranom do zdravlja koji se 24. i 25. listopada 2019. održava u Osijeku. (Sveučilište u Osijeku)

POTVRĐENO SEDAM NOVIH REDOVITIH PROFESORA

• Senat je potvrđio sedam redovitih profesora, od toga jednoga u trajnom zvanju, pet u prvom izboru i jednoga u naslovnom zvanju. To su: izv. prof. dr. sc. Lidija Jakobek Barron iz znanstvenoga područja biotehničkih znanosti, znanstvenoga polja prehrambena tehnologija na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek (prvi izbor); izv. prof. dr. sc. Mirela Planinić iz znanstvenoga područja biotehničkih znanosti, znanstvenoga polja prehrambena tehnologija na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek (prvi izbor); izv. prof. dr. sc. Rajko Odobaša iz znanstvenoga područja društvenih znanosti, znanstvenoga polja ekonomija na Pravnom fakultetu Osijek (prvi izbor); izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković iz znanstvenoga područja društvenih znanosti, znanstvenoga polja informacijske i komunikacijske znanosti na Filozofskom fakultetu Osijek (prvi izbor); prof. dr. sc. Katica Šimunović iz znanstvenoga područja tehničkih znanosti, znanstvenoga polja strojarstvo na Strojarskom fakultetu u Slavonskom Brodu (trajno zvanje); izv. prof. dr. sc. Domagoj Sajter iz znanstvenoga područja društvenih znanosti, znanstvenoga polja ekonomija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku (prvi izbor) te izv. prof. dr. sc. Ljubomir Majdandžić iz znanstvenoga područja tehničkih znanosti iz znanstvenoga polja elektrotehnika na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija (naslovno zvanje – prvi izbor).

TUGOMIR KUDUZ PONOVNO RAVNATELJ STUDENTSKOGA CENTRA U OSIJEKU

• Na temelju Odluke Upravnoga vijeća Studentskoga centra u Osijeku od 15. travnja 2019. o izboru i imenovanju Tugomira Kuduza, prof. za ravnatelja Studentskoga centra u Osijeku na mandatno razdoblje 2019. – 2023. Senat je potvrđio njegovo imenovanje. Novi mandat traje mu četiri godine.

ALBERTOSWALD

7 do 19 sati na biračkim mjestima znanstveno-nastavnih/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta. Ta je Odluka objavljena na službenim internetskim stranicama i oglašnim pločama Sveučilišta i njegovih sastavnica. Provedba studentskih izbora bila je i jedna od točaka posljednje, 6. sjednice Sena-

ta Sveučilišta u Osijeku u akademskoj godini 2018./2019., održane 24. travnja 2019. Tada je zaključeno kako su studentski izbori održani 7. lipnja 2017., a u skladu sa Zakonom o Studentskom zboru i drugi studentskim organizacijama provode se svake godine što znači da će se studentski izbori provesti u lipnju

2019. Za njihovu provedbu Senat je imenovao Izborno povjerenstvo Sveučilišta u Osijeku i Povjerenstvo za prigovore Sveučilišta u Osijeku u provedbi studentskih izbora, a u sastavu od njih nalazi se po pet članova i njihovih zamjenika iz redova sveučilišnih nastavnika i studenata. (Sveučilište u Osijeku)

Pozitivan nalaz i vrijedno priznanje Europske komisije Sveučilištu u Osijeku

Sveučilištu ponovno produljena Povelja za izvrsnost u istraživanju

HR EXCELLENCE IN RESEARCH AWARD

Višnja SAK BOSNAR

Europska povelja za istraživače i Kodeks o zapošljavanju istraživača dokumenti su Europske komisije čiji je cilj osigurati jednak prava za istraživače bez obzira na to u kojoj su europskoj državi zaposleni. Ona definira prava i obvezne istraživača, ali i znanstvenih organizacija koje ih zapošljavaju. Kodeks o zapošljavanju istraživača podrazumijeva jednakost postupka zapošljavanja prema svim istraživačima u Europi te povećanje transparentnosti procesa zapošljavanja.

Osječko je Sveučilište još u svibnju 2010. potpisalo Deklaraciju o pristupanju Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu o zapošljavanju istraživača te se time obvezalo poštovati načela Povelje i Kodeksa, a sukladno tome i harmonizirati svoje pravne akte s načelima Povelje i Kodeksa. Akcijski plan de-

finiran je 2012. godine nakon čega je počela njegova stalna primjena. Nakon njegove revizije 2015. Europska je komisija Sveučilištu u Osijeku produljila logo izvršnosti na sljedeće tri godine. Krajem siječnja 2019. meritorno Povjerenstvo Europske komisije posjetilo je Sveučilište u Osijeku te obavilo razgovore s Upravom Sveučilišta te s dvjema fokus-skupinama. Jednu su činili prodekan za znanost sveučilišnih sastavnica, a drugu mlađi znanstvenici i istraživači. Potom se Povjerenstvo sastalo s administrativnim osobljem, odnosno djelatnicima Centra za unapređenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja, Službe za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju te Ureda za EU fondove, stručne i razvojne projekte

s gospodarstvom. Rezultat pozitivnoga nalaza jest odluka Europske komisije, donesena 11. travnja 2019., da Sveučilištu u Osijeku produlji priznanje „Povelja za izvrsnost u istraživanju“ (HR Excellence in Research Award) na razdoblje od tri godine (do travnja 2022. godine). To priznanje Europske komisije dodjeljuje istraživačkim institucijama koje su napravile značajan napredak u primjeni Europske povelje za istraživače i Kodeksa za zapošljavanje istraživača. Sveučilište dodjeljuje istraživačkim institucijama koje su napravile značajan napredak u primjeni Europske povelje za istraživače i Kodeksa za zapošljavanje istraživača. Sveučilište u Osijeku tako je podržalo svoje mjesto u izvrsnom društvu europskih znanstvenih institucija koje se pridržavaju dokumenta i standarda što ih je propisala Europska unija, a vezane su uz uvjete rada i zapošljavanje istraživača.

POTPISANI UGOVORI S DOBITNICIMA STIPENDIJA I POTPORE SVEUČILIŠTA U OSIJEKU U AKADEMSKOJ GODINI 2018./2019.

Stipendije i potpora izvrsnim studentima, športašima i studentima u potrebi

Jasenka PEJAKOVIĆ, Iva FIJALA

Dana 24. travnja 2019. u Auli Rektorata Sveučilišta u Osijeku članovi Uprave Sveučilišta potpisali su ugovore i dodjeli li ukupno 122 stipendije i jednu potporu za školarinu studentima za tekuću akademsku godinu 2018./2019. koje je Sveučilište osiguralo iz vlastitih sredstava.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku dodjeljuje stipendije i potpore redovitim studentima preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija te preddiplomskih stručnih i specijalističkih diplomske stručne studije na znanstve-

no-nastavnim i umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta. Stipendije se dijele u trima kategorijama: stipendije za izvrsnost, studentima aktivnim športašima i stipendije za studente u stanju socijalne potrebe. Dodjeljuju se i potpore studentima u socijalnoj potrebi. Studentske stipendije isplaćuju se u mjesecnim obročima (900 kuna mjesечно u ukupno 10 rata) kroz jednu akademsku godinu za razdoblje od 1. listopada tekuće akademske godine do 30. rujna, a do sada je isplaćeno prvi sedam rata. Potpore studentima za pokriće troškova studija (školarine) u iznosu od 50 do 100 % iznosa školarine dodjeljuju se jednakratno. „Smatramo da je to iako poticajno za

studente, a oni će to sigurno opravdati na najbolji način. Budući da smo posebni u odnosu na druga hrvatska sveučilišta, s obzirom na natalitet i migracijsku kretanja, mlade želimo time i pridobiti na ostanak u Slavoniji, Baranji i Srijemu“, rekao je rektor prof. dr. sc. Vlado Guberac. „Stipendijama želimo pokazati studentima da je netko prepoznao njihov rad i brine se o njima pa, iako možda novčani iznos i nije velik, više je simboličan, vrijednost je ipak u poruci. Sveučilište prepoznaće pojedince i upućuje na to da su najbolji medu nama. Želimo im pomoći i istaknuti ih jer mi u njima sutra vidiemo lidere“, istaknuo je prof. dr. sc. Dražan Kozak, prorektor za nastavu i studente.

PROREKTORI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU I PRODEKANICA AKADEMIJE BORAVILI NA STUDIJSKOM PUTOVANJU U SAD-u

Dogovorili nove međunarodne suradnje u području kreativnih terapija te umjetničkom i STEM području

Robert RAPONJA

Dogоворi, razgovori, obilasci, planovi, projekti i mnogo uvažavanja - sve navedeno dogodilo se izaslanstvu profesora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku tijekom nedavnoga studijskoga putovanja u Sjedinjene Američke Države. Prof. dr. sc. Sonja Vila, prorektorka za znanost, tehnologije, projekte i međunarodnu suradnju; prof. dr. sc. Dražan Kozak, prorektor za nastavu i studente; prof. dr. art. Robert Raponja prorektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju i izv. prof. dr. art. Jasmina Pacek, prodekanica za studijske programe Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, od 27. ožujka do 4. travnja 2019. boravili su u Washington D.C.-u,

New Yorku i Princetonu. U suradnji s Veleposlanstvom RH u Washington D.C.-u organizirana je izložba rada prvoga naraštaja specijalističkoga studija Kreativnih terapija - art terapije te održana prezentacija uz predavanje „Razvoj studija art terapije na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku“. Studij art terapije AUKOS-a i Medicinskoga fakulteta u Osijeku uspostavljen je i razvija se u suradnji s George Washington University iz Washingtona. Na prezentaciji u Veleposlanstvu govorile su izv. prof. Heidi Bardot, MA, ATR-BC, pročelnica Studija art terapije na George Washington University te izv. prof. dr. art. Jasmina Pacek. Nakon predstavljanja uslijedila su brojna pitanja iz publike što dokazuje zanimanje američke javnosti za studijske programe koji se realiziraju na Sveučilištu u Osijeku. Ta je aktivnost

bila i medijski dobro popraćena, primjerice dopisnicu HRT-a iz SAD-a napravila je prilog za emisiju „Globalna Hrvatska“. Prorektori i prodekanica u Washingtonu posjetili su i George Washington University, Columbian College of Art & Sciences, obišli su Science and Engineering Hall, Odsjek za art terapiju uključujući kliniku/savjetovalište, Lorton Workhouse Arts Center, bivši zatvor preuređen u kulturni centar s kazalištem, galerijama i radiionicama te vojnu bolnicu Walter Reed National Military Medical Centar koja provodi art terapijski program za vojnike i veterane, najznačajniji program takve vrste u SAD-u. S celinom ljudima tih institucija izaslanstvo je dogovorio plan buduće suradnje, posebice u području kreativnih terapija kao i razmjene studenta i nastavnika iz umjetničkih i tzv. STEM područja.

U New Yorku prorektori i prodekanica posjetili su i Pace University, obišli Akademiju, Actor studio te s dekanom Jorgenom Cacheirom i voditeljem studija glume i režije Inom Cosminom dogovorili nastavak suradnje. Američki kolege prije toga su bili u Hrvatskoj (u Osijeku i Balama), kao gosti i sudionici umjetničkih i edukativnih programa i radionica sa svojim studentima, pa je ovo bio i užvratni posjet i nastavak dobro započete suradnje. Prof. dr. art. Robert Raponja i izv. prof. dr. art. Jasmina Pacek nakon obilaska impresivnih zgra-

da Akademije Pace University uključili su se i u nastavu na kolegiju glume. Na konferenciji World Congress on Complex Trauma, u organizaciji The International Society for the Study of Trauma and Dissociation u New Yorku, J. Pacek podijelila je iskustva art-terapijskoga rada s braniteljima u Osijeku na Zavodu za psihološku medicinu Klinike za psihijatriju KBC-a Osijek u okviru studija Kreativnih terapija. U Princetonu, na Rider University s kojim AUKOS surađuje već godinama, dogodili su se plodonosni sastanci i

s predsjednikom Gregoryjem Dell'Omom i s upravom toga prestižnog američkog sveučilišta. Usuglašeni su stavovi o mogućoj realizaciji Erasmus + programa glede razmjene studenata, profesora i nenastavnog osoblja kao i mogućnosti bilateralne suradnje, odnosno izravne razmjene studenata i profesora. Predložena je mogućnost studijskoga boravka profesora i studenata biologije u Osijeku i Kopačkom ritu kao i međusveučilišna suradnja u razvoju programa Bioinformatics and Engineering, zatim sudjelovanje studenata i profesora glume s Rider University na Festivalu mladih kazališta u Balama ove godine te nastavak rada na već uspostavljenom programu cjeloživotnoga online učenja Croatian Studies razvijenog za hrvatsku dijasporu u čijoj je realizaciji sudjelovalo i Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj.

MOTIVI HRVATSKE KULTURNE BAŠTINE

● Dana 28. ožujka 2019. u prostorijama Veleposlanstva RH otvorena je izložba rada art-terapeuta koja je uključivala i motive hrvatske kulturne baštine. Izložbu je predstavio Krunislav Stojanovski, mag. art., a izlagali su Jasmina Lukšić, dr. med., mag. art., Magdalena Rubeša, mag. prim. educ., doc. mag. art. Jelena Kovačević, izv. prof. dr. art. Jasmina Pacek i Mia Janković Shentser, mag. art.

Predstavljanje razvoja studijskoga programa kreativnih terapija na osječkoj Akademiji u prostorima Veleposlanstva Hrvatske u Washingtonu D.C.

Prorektori i prodekanica s članovima uprave Rider Universityja

Prorektori i prodekanica s dekanom i profesoricom s Columbian College of Arts & Sciences pri GWU-u

ODRŽANA 39. PROMOCIJA DOKTORA ZNANOSTI I UMJETNOSTI SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Promovirano 67 novih doktora znanosti i umjetnosti na Sveučilištu u Osijeku

Sonja VII.A, Dragica STEINDL

Na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku tijekom njegova 44-godišnjega postojanja promovirano je ukupno 1154 doktora znanosti. Ovogodišnjom 39. promocijom doktora znanosti i umjetnosti osječka je akademika zajednica obogaćena za 65 doktora znanosti iz područja prirodnih znanosti, tehničkih znanosti, biomedicine i zdravstva, biotehničkih, društvenih, humanističkih znanosti i interdisciplinarnih područja znanosti i, po prvi put, dvaju doktora umjetnosti iz interdisciplinarnoga umjetničkoga područja.

Doktorska izobrazba ima posebno mjesto u europskom prostoru visokoga obrazovanja te europskome istraživačkom prostoru i primarnim je pokretačem novih znanja, ključnim za stvaranje prosperitetnoga i razvijenoga društva. Znanost se postupno okreće višedisciplinarnim i interdisciplinarnim istraživanjima, fokusirajući se na pretvarjanje rezultata istraživanja u uspješne inovacije te kompetitivnosti u međunarodnim okvirima. Zahvaljujući novim idejama i tehnološkim rješenjima, kritičkomu promišljanju i kreativnosti, Sveučilište će i nadalje biti jedan od ključnih pokretača gospodarstva i održivoga razvoja, istodobno promičući i radeći na očuvanju kulturnoga i povijesnoga identiteta.

Promocija je održana 26. travnja 2019. na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek. Tom su prigodom promoviranim doktorima znanosti i umjetnosti diplome uručili i čestitali rektor prof. dr. sc. Vlado Guberac, prorektora za znanost, tehnologije, projekte i međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sonja Vila i prorektor za strategiju razvoja i finansije prof. dr. sc. Drago Šubarić. U ime promoviranih doktora znanosti i umjetnosti izraze zahvalnosti Upravi Sveučilišta, znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim/znanstvenim sastavnicama, mentorima i svojim obiteljima uputila je doktoranca dr. sc. Ljiljana Širić.

EKONOMSKI FAKULTET U OSIJEKU

- 1. Neven Bertović**
Analiza upravljanja tehnološkim promjenama u tijelima državne uprave Republike Hrvatske
- 2. Pavao Gagro**
Utjecaj sustava upravljanja podacima na učinkovitost javnog bilježništva u Republici Hrvatskoj
- 3. Josip Jukić**
Višekriterijski optimizacijski model upravljanja remontom složenih tehničkih sustava
- 4. Natko Klanac**
Strateško pozicioniranje tvrtki kroz sustav nagradivanja i poticanja inovacija

5. Ramadan Kryeziu

Utjecaj organizacije porezne uprave na učinkovitost naplate poreza

6. Svjetlana Letinić

Financijski učinci poreznih potpora u sustavu poreza na dobit na područjima posebnog državnog statusa

7. Dušan Ljuština

Uloga i primjena marketinga u hrvatskim kazalištima

8. Davor Medarić

Analiza upravljanja ljekarničkim poslovanjem u promjenjivim uvjetima funkciranja zdravstvenog sustava Republike Hrvatske

9. Vice Mihanović

Ekonomski učinci pomorskog prometa i transporta u funkciji gospodarskog razvoja

10. Dajana Mrčela

Ekočki proizvodi u funkciji optimizacije trend arhitekture

11. Vesna Skare Ožbolt

Menadžment pravosuda u funkciji efikasnijeg rada sudova

12. Ines Škoko

Upravljanje ljudskim resursima u organizaciji privatnih zdravstvenih ustanova

13. Miroslav Škoro

Modeli upravljanja i raspodjele prihoda glazbene industrije u uvjetima digitalizacije

14. Damir Štokovac

Utjecaj institucija na razvoj turističkog gospodarstva na primjeru Istarske županije

FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

15. Darko Dimić

Kritično razdoblje zakoravljenosti u proizvodnji soje na području Vukovarsko-srijemske županije

16. Daria Galić Subašić

Utjecaj navodnjavanja, gnojidbe dušikom i genotipa na prienos i kakvoću soje (Glicine max (L.) Merr.)

17. Marin Kovačić

Utjecaj selekcije na osobine medenosne pčele (Apis mellifera carnica) na području Hrvatske

18. Pavlo Lucić

Biljne supstance i inertna pršiva - prirodne formulacije insekticida u kontroli skladišnih kukaca

19. Mirjana Martić

Biofortifikacija pšenice željezom i cinkom

20. Davor Petrović

Odnos selektivnog i konvencionalnog raspršivanja te njihov utjecaj na depozit i zanošenje tekućine

21. Zvonko Radan

Adaptabilnost hibrida kukuruza u različitim megaokolinama

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

22. Krešimir Romić

Detekcija stepenica i pješačkih prijelaza morfološkom obradom i analizom slike u svrhu usmjeravanja slijepih i slabovidnih osoba

23. Ivan Tolić

Značaj mjerjenja prijenosnih gubitaka i pripadajuće mjerne nesigurnosti pri prekograničnoj razmjeni električne energije

24. Dražen Tomić

Dinamički odabir poslužitelja višestruke mrežne usluge primjenom kompozitne DNS-metrike

25. Marko Vukobratović

Planiranje optimalnog pogona distribuirane proizvodnje hibridnom metodom

FILOZOFSKI FAKULTET OSIJEK

26. Igor Gajin

Hrvatska književnost, kultura i mediji u tranzicijskom razdoblju

27. Vlatka Vujić

Srijemski govor

MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK

28. Jasmina Čatić

Povezanost vrijednosti širine volumena eritrocita i ultrazvučnih pokazatelja sistoličke i dijastoličke funkcije lijeve klijetke u bolesnika s akutnim srčanim infarktom s uzdignutom

DOKTORSKA ŠKOLA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

1. Neven Bertović

Analiza upravljanja tehnološkim promjenama u tijelima državne uprave Republike Hrvatske

2. Pavao Gagro

Utjecaj sustava upravljanja podacima na učinkovitost javnog bilježništva u Republici Hrvatskoj

3. Josip Jukić

Višekriterijski optimizacijski model upravljanja remontom složenih tehničkih sustava

4. Natko Klanac

Strateško pozicioniranje tvrtki kroz sustav nagradivanja i poticanja inovacija

Izv. prof. dr. art. Jasmina Pacek i prof. dr. art. Robert Raponja, prvi doktori umjetnosti na Sveučilištu u Osijeku

spojnicom

29. Dragana Jurić

Biočki monitoring opterećenja metalima i metaloidima stanovnika istočne Hrvatske

30. Ljerka Karadža-Lapić

Učestalost otekline grkljana oboljelih od hereditarnog an-

31. Nataša Katalinić

Uloga povijesnog razvoja u upravljanju metodama tipizacije tkiva u transplantaciji bubrega u Rijeci

32. Vjekoslav Kolarević

Promjene koštane strukture slomljene trupa kralješka u pacijentata s osteoporozom i malignom bolešću

33. Ivana Marić

Citokini i koštana pregradnja u bolesnika s recidivirajućom urolitijazom

34. Tihana Mendeš

Uloga vestibularnih evociranih miogenih potencijala kao pokazatelja stanja oporavka oboljelih od benignog paroksizmalnog pozicijskog vertiga

35. Zrinka Mihaljević

Utjecaj akutne i intermitentne hiperbarične oksigenacije na reaktivnost krvnih žila kod zdravih Sprague-Dawley štakora

36. Damir Rošić

Evaluacija učinka ambulantne kardiovaskularne rehabilitacije na kvalitet života srčanožilnih bolesnika i ostvarivanje ciljeva rehabilitacije

37. Miroslav Sikora

Djelotvornost primjene niskoenergetskog lasera i akupunkture u liječenju sindroma pekućih usta

38. Marko Stupin

Utjecaj akutnog iscrpljujućeg treninga na mikrovaskularnu funkciju u profesionalnih sportaša i neaktivnih mladih zdravih pojedinaca

39. Šefket Šabanović

Specifičnost metaboličkog sin-

droma u žena menopauzalne dobi s dijagnozom hipertenzije

40. Ljiljana Širić

Utjecaj vrste alaringealne fonacije na akustičke parametre glasa i prozodijske elemente govora

41. Ivana Škrlec

Varijabilnost gena cirkadijalnog ritma u osoba s infarktom miokarda

42. Darija Šnajder

Utjecaj različite kombinacije majčine i postnatalne prehrane na površinu i broj adipocita bijelog masnog tkiva muških potomaka štakora

43. Jasmina Talapko

In vitro ispitivanje antibakterijskih učinaka pentadekapetida BPC 157

44. Maja Tolušić Levak

TFF geni i TFF proteini kao dijagnostičko-prognostički biomarkeri u tumorima dojke

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

45. Dragana Bjelić

Dobna diskriminacija na tržištu rada

46. Marijeta Vitez Pandžić

Upravno pravni aspekti ishodnja dozvole za gradnju i uporabnu dozvolu

PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

47. Jelena Panak Balentić

Primjena ekstruzije sa superkritičnim CO₂ u razvoju nutritivno obogaćenih snack proizvoda

STROJARSKI FAKULTET U SLAVONSKOM BRODU

48. Mladen Bošnjaković

Razvoj novog tipa lamelnog izmjenjivača topline

49. Ivan Gelo

Usporedna analiza lomno-mehaničkih svojstava legure Ti-6Al-7Nb proizvedene vučenjem i selektivnim laserskim taljenjem

Brojne ustanove iz Slavonije i Baranje uključile se u obilježavanje 2. Dana medijske pismenosti u Hrvatskoj

MATURANTE UPOZNAVALI S NAČINIMA I MOGUĆNOSTIMA MANIPULACIJE U MEDIJSKIM I PREDIZBORNIM KAMPAÑJAMA

Ana DOKLER

Drugi Dani medijske pismenosti u organizaciji Agencije za elektroničke medije i Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, u suradnji s brojnim partnerima i pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i Ministarstva znanosti i obrazovanja, održani su od 8. do 12 travnja 2019. godine. Tih dana, ali i tijekom cijelog ožujka i travnja, organizirana su ukupno 273 različita dogadjanja (predavanja, radionice, panel-rasprave, filmske projekcije i drugo) u knjižnicama, vrtićima, školama, fakultetima, kinima, medijima, udrugama i drugim kulturnim institucijama u oko 90 hrvatskih gradova i mještua. U obilježavanje 2. Dana medijske pismenosti uključile su se i brojne ustanove i institucije s područja Slavonije i Baranje, a svoj je doprinos ponovno dao Odsjek za kulturu, medije i menadžment Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Asistenti Odsjeka Tomislav Levak i Snježana Barić-Selmić održali su 9. travnja 2019. u Bibliotečno-informacijskom centru Elektrotehničke i prometne škole Osijek predavanje i debatu

pod nazivom „Načini i mogućnosti manipulacije u medijskim i predizbornim kampanjama“. Obratili su se maturantima Elektrotehničke i prometne škole Osijek te III. gimnazije Osijek (njih više od 50) koji će ove, odnosno sljedeće godine prvi put imati mogućnost glasovati na izborima - za predstavnike u Europskom parlamentu, za predsjednika RH te za predstavnike u Saboru RH. Upoznali su ih s uobičajenim manipulacionim metodama i strategijama u predizbornim kampanjama te ih upozorili na različite neželjene pojave na koje mogu naići, osobito na društvenim mrežama. Kroz raspravu i praktične primjere podučili su ih kako se

zaštiti od takvih pojava, ali i kako spriječiti njihovo daljnje širenje putem medija, u skladu s ovogodišnjim sloganom Dana - „Poštujmo sebe i druge u medijskom prostoru“.

Uz mnoga dogadjanja u osječkim školama, organizirano je i nekoliko radionica za osnovnoškolce u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek te radionica „Izazovi i opasnosti društvenih mreža“, namijenjena umirovljenicima. HRT - Centar Osijek, Glas Slavonije i Slavonski radio ugostili su grupe učenika osnovnih i srednjih škola na radionicama „Djeca upoznaju medije“ gdje su djeca i mladi izravno od medijskih profesionalaca učili kako funkcionišu mediji i kako nastaju medijski sadržaji te se i sami okušali u pisanju vijesti, snimanju priloga ili javljanju u eter. Filmsko-obrazovni program, koji je Hrvatski audiovizualni centar (HAVC) organizirao u suradnji s Kino mrežom i uz stručnu potporu Hrvatskoga filmskog saveza, održavao se u ukupno 12 neovisnih hrvatskih kina, uključujući i Kino Urania u Osijeku, Kino Slatina u Slatinu, Dvoranu Relković u Novoj Gradiški te Kino Hrvatski dom u Pakra-

Predavanje i debata „Načini i mogućnosti manipulacije u medijskim i predizbornim kampanjama“ za osječke maturante

OBRAZOVNI MATERIJALI ZA ODGOJITELJE I NASTAVNIKE

- U okviru 2. Dana medijske pismenosti pripremljeni su brojni obrazovni materijali za odgojitelje i nastavnike za vođenje radio-nica, odnosno satova medijske pismenosti u vrtićima, osnovnim i srednjim školama kao i materijali za roditeljske sastanke na temu poticanja medijske pismenosti kod djece. Ti se materijali mogu u elektroničkom obliku preuzeti na portalu medijskapismenost.hr, a do sada su preuzeti više od 25 000 puta.

cu. U sklopu toga programa za osnovnoškolce i srednjoškolce prikazivalo se ukupno deset odabranih domaćih kratkometražnih filmova koje su pratili i metodički uručci kao pomoći kinoprikazivačima i nastavnicima za voden razgovor s učenicima nakon kinoprojekcije.

KOLUMNE I KOMENTARI

Prof. dr. sc. Helena Sablić Tomic

dekanica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku

„Moramo biti mjesto razlike i u studijima umjetnosti i kulture i na tržištu rada“

Antonia Mrkonjic

predsjednica Studentskoga zbara Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku

„Studenti Akademije osigurani su sa svih strana za dobar studentski život“

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku jedinstvena je hrvatska obrazovna institucija koja spaja umjetnost i znanost pod jednim krovom. AUK ambiciozno realizira studijske programe na šest svojih Odsjeka (Odsjek za vizualne i medijske umjetnosti, Odsjek za kulturu, medije i menadžment, Odsjek za kreativne tehnologije, Odsjek za instrumentalne studije, Odsjek za kazališnu umjetnost i Odsjek za glazbenu umjetnost) koji se ne mogu slušati nigdje osim na osječkom Sveučilištu, a godišnja kvota iznosi od dva do četrnaest studenata na umjetničkim smjerovima i oko pedeset na znanstvenim. Želimo biti vidljivi i prepoznatljivi, mislimo da moramo biti mjesto razlike - i u studijima umjetnosti i kulture, ali i na tržištu rada. Naši studij predstavljaju nov iskorak i sigurna sam da ćemo privući studente koji će upravo AUK prepoznati kao mjesto NEOPISIVOGA mjeseta studiranja. Mislim da uz ponudu brojnih jednopredmetnih i dvopredmetnih studijskih programa studentima omogućavamo mnoštvo praktične i terenske nastave kao i samostalnoga istraživačkog rada što ih priprema i prilagoda za tržište, a mi osluškujemo

što je trenutačan manjak (kao, primjerice, kreiranje u gaming industriji, načini razvoja publike, propitivanje odnosa civilnog društva i umjetnosti, uključenost studenata i zajednice u rad s osjetljivim skupinama...). Na taj način i dalje nastojimo proširivati regionalnu i nacionalnu ponudu studiranja ne bismo li zadržali mlade ljudi u Gradu od rijeke Drave. Ne mislim pri tome da se mladi ne trebaju kretati po europskim i američkim fakultetima i akademijama. No važno im je pokazati kako i u njihovu bližem okruženju postoje sadržaji koji su usporedivi s drugim institucijama na koje trebaju otići u okviru Erasmus programa međunarodne sveučilišne razmjene.

Gotovo ni jedan naš student nije bez posla, na ovaj ili onaj način. Akademiju oblikujemo na interdisciplinarni način zbog manjka različitih zanimanja. Naši su se studenti raširili po Slavoniji i Hrvatskoj i svugdje dobro kotoraju na natječajima za posao. Sada nas zanima pozicioniranje na europskoj obrazovnoj umjetničko-kulturnoj karti budući da smo posebna institucija koja se svojim projektima predstavila po europskim institucijama. Nastojimo intenzivnije raditi na razmjeni studenata i profesora kako bismo postali poželjno i poticajno mjesto DOLASKA. Akademija

ja uz nove projekte i studije zakazujuje umjetnost i kulturu sa svih strana stvarajući, uz umjetnike i znanstvenike, medijske ratnike, kulturne menadžere, producente i konzumante umjetnosti. Kazališnim rječnikom, riječ je o „totalnoj akademiji“ jer ideja AUK-a nije samo educirati polaznike, već i senzibilizirati prostor. Ako uspijemo pokazati da umjetnost i kultura jesu IDENTITET, napravili smo mnogo. Ujedno, novim studijima želimo pokrenuti možda posve drugi, interdisciplinarni pogled prema umjetnosti i znanosti. Ulažemo mnogo u studentske projekte jer ne želimo da naši studenti ostanu nevidljivi. Mislimo, name, da Osijek konačno MORA postati studentski grad. Da bi bio takav, studenti trebaju imati svoje projekte, svoja mesta, živjeli kampus. Studenti nemaju scenu ili neko studentsko središte/okupljalište gdje će prezentirati energiju potpuno različitu od one mainstreamovske.

Akademija i dalje nastoji uz pomoć Sveučilišta pronaći fondove i novce kako bi revitalizirala bivšu austro-ugarsku konjušnicu Manjež koja je savršen prostor za produkciju studentskih i drugih projekata, a može postati i nezaobilazno mjesto u kulturnoj ponudi Grada.

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku pod tim nazivom postoji manje od godinu dana s obzirom na to da se tek nedavno udružila s nekadašnjim Odjelom za kulturologiju Sveučilišta u Osijeku te tako otvorila svim svojim studentima, a i onima koji to još nisu, još jedan niz mogućnosti za razvoj i stjecanje novih znanja. Na Akademiji sada imamo Odsjek za glazbenu umjetnost, Odsjek za kazališnu umjetnost, Odsjek za vizualne i medijske umjetnosti, Odsjek za kreativne tehnologije, Odsjek za instrumentalne studije te Odsjek za kulturu, medije i menadžment. Od sljedeće akademske godine na diplomskom studiju, uz sve navedene mogućnosti, moći će se studirati i neverbalni teatar i lutkarska režija. S tom količinom studija logično je zaključiti kako je na Akademiji zaposlen velik broj sposobnih profesora, stručnih u svojim podjima. Imamo i nekolicinu predavača koji dolaze iz cijelog svijeta - Rusije, Amerike, Poljske, Slovačke i drugih zemalja pa tako studenti Akademije uče i upoznaju se s drugim kulturama što je za umjetnička zanimanja iznimno važno i korisno. O kompetencijama studenata AUK-a dovoljno govori činjenica kako

velik broj studenata već na diplomskom studiju radi posao iz svoje struke, a nakon završenoga diplomskoga studija kompetencije su nam još veće. Kao studentica glume i lutkarstva mogu potvrditi da odgovaramo potrebama tržišta, a o tome govori i činjenica da je u Drami osječkoga HNK i u Dječjem kazalištu Branka Mihaljevića zaposlena većina mlađih koji su došli s naše Akademije. Vinkovачko Gradsко kazalište „Joza Ivakić“ postalo je poligon za naša prva iskustva, a karlovačko Gradsko kazalište „Zorin dom“ zapošljava svake godine po jednoga glumca s naše Akademije. Redovito nastupamo i u Vukovaru na sceni Martin, a u Virovitici, Zadarskom lutkarskom kazalištu, Gradskom kazalištu mlađih Split i u Gradskom kazalištu lutaka u Rijeci stvaramo predstave koje redovito osvajaju nagrade diljem svijeta. Gledamo bivše osječke studente u serijama i filmovima, a u lutkarskim kazalištima postoji veliko zanimanje za naše studente budući da smo jedini koji su stručno obrazovani za lutkarstvo u Lijepoj Našoj. Ti se podatci odnose na studij Glume i lutkarstva, no s obzirom na to da nerijetko surađujemo s kolegama s drugih studija, mogu da sigurnošću reći kako su i oni

jednako kompetentni, sposobni i zaposleni. To je svakako u užročno-poslijedično vezi s činjenicom da su naši profesori i asistenti susretljivi te su upravo oni ti koji nas preporučuju, potiču i obrazuju za sve ono što nas čeka u budućnosti.

Nastava je dobro organizirana i strukturirana pa su za stjecanje znanja dovoljni pohadanje nastave i prosječan rad studenta. Osim toga, postoji više studentskih projekata, festivala, radio-nica i gostujućih predavanja na kojima studenti mogu nadograditi i razviti svoja znanja u svakom polju, a za hvataljajući projekti, mogu primijeniti svoja znanja i izložiti ih javnosti.

Zahvaljujući spomenutim projektima, festivalima i radio-nicama, na kojima AUK surađuje s drugim fakultetima, ali i ostalim granama kulture i umjetnosti u Osijeku, studentski nam je život uvijek bogat i raznolik. Još jedna od pogodnosti studentskoga života na AUK-u jest i to da nam je Campus caffe prekoputa jednoga dijela Akademije pa ne rijetko svratimo na njihov bogati studentski program. Drugi dio fakulteta smješten je u samom srcu Tvrde, a svi znamo da mlađi najviše vole Tvrdu što bi znacičilo da smo za dobar studentski život osigurani sa svih strana!

RAZGOVOR

Dr. Petar Kaukov,
redatelj i docent na Odsjeku režije Državne akademije za kazališnu i filmsku režiju u Sofiji (Bugarska) te suradnik Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku

S kolegama iz Kazališta Virovitica i s osječke Akademije dijelim zajednički umjetnički jezik

„SVOJ BORAVAK U OSIJEKU PAMTIT ĆU PO PRELIJEPOJ SURADNJI, PO GOSTOPRIMSTVU I PRIJATELJSTVU HRVATSKIH KOLEGA I GRAĐANA OSIJEKA, A OSOBITO ZAHVALJUJEM EKIPI S AKADEMije ZA UMJETNOST I KULTURU“

Razgovarala: Katica ŠUBARIĆ

Redatelj i sveučilišni nastavnik Petar Kaukov, docent na Odsjeku režije Državne akademije za kazališnu i filmsku režiju u Sofiji (Bugarska), nedavno je punih mjesec dana (cijelu veljaču 2019.) proveo na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku. Tijekom toga razdoblja radio je na postavljanju teksta „DNK“ britanskoga dramatičara i scenarista Dennisu Kellyju na scenu. Istoinena predstava izvedena je 10. travnja 2019. u Auli glagoljice Ekonomskoga fakulteta u Osijeku na svečanom otvorenju ovogodišnje Kreativne riznice, popularizacijskoga simpozija kreativne i kulturne industrije te uvrštena u ovosezonski kazališni repertoar Kazališta Virovitica. Posrijedi je još jedan od mnogih uspješnih zajedničkih projekata Kazališta Virovitica i Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, a bio je to povod za razgovor s Petrom Kaukovom za Sveučilišni glasnik.

▼ **Kako Vam je bilo suradi-vati s kolegama i kolega-ma iz Osijeka?**

-Uvijek sam smatrao da u cijeloj našoj regiji postoji nekakav zajednički mentalitet, bez obzira na one sitnice koje nas ipak razlikuju. U tom smislu, suradnja s hrvatskim kolegama meni je bila sasvim prirodna, kao da sam bio u svojoj zemlji.

▼ **Razlikuje li se načelo stu-diranja glume u Sofiji i Osijeku?**

-I da i ne. S jedne strane, u Sofiji je sustav sveučilišnoga obrazovanja „4+1 godinu“, dok je u Osijeku „3+2“. Osim toga, kod vas je zanimljivo da su gluma i lutkarstvo spojeni, a u Sofiji su to dvije različite specijalnosti, čak i dva samostalna odsjeka. S druge strane, sve je ustvari slično, primjerice klase imaju svojega profesora koji s asistentima prati cijeli proces studiranja.

KRATAK ŽIVOTOPIS PETRA KAUKOVA

● Dr. Petar Kaukov rođen je 1970. godine u Plovdivu (Bugarska). Diplomirao je na Nacionalnoj akademiji kazališnih i filmskih umjetnosti s djelom specijalnostima – „Gluma za dramsko kazalište“ i „Režija za dramsko kazalište“. Godine 2004. bio je sudionik radionice za mlade redatelje iz jugoistočne Europe, na čijem je čelu bio Andrei Šerban. Kao glumac glumio je u Kazalištu 199, Kazalištu Bugarske vojske, Državnom kazalištu satire, Dramskom kazalištu u Plovdivu i na Bugarskoj nacionalnoj televiziji. Kao redatelj postavio je više od 20 produkcija u Bugarskoj, Srbiji, Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Predsjednik je Stručnoga odbora Švicarskoga kulturnog programa u Bugarskoj/Pro Helvetia (2002. – 2004.), zamjenik ravnatelja Dramskog kazališta u Plovdivu (1999. – 2006.) i zamjenik ravnatelja Kazališta mladih „Nikolay Binev“ (2006. – 2014.). Od rujna 2018. ravnatelj je Teatra Nacionalne kazališne akademije. Kao kreator i voditelj bio je uključen u produkcije, izvješća i publikacije na međunarodnim kazališnim forumima u Europi, Americi i Aziji. Dr. Kaukov bio je predavač na Akademiji glazbenih, plesačkih i likovnih umjetnosti u Plovdivu (2005. – 2008.) i na Nacionalnoj akademiji likovnih umjetnosti (od 2013.). Od 2013. predaje, a od 2015. godine asistent je kazališne režije na Nacionalnoj akademiji za kazalište i film „Krastyo Sarafov“.

▼ **Zašto ste odabrali baš tekst „DNK“ za rad sa stu-dentima glume i lutkarstva iz Osijeka? Je li suradnja is-punila Vaša očekivanja?**

-Prije osam godina po prvi put u Bugarskoj režirao komad Dennisu Kellyju „Ljubav i novac“. Od tada smatram kako je on jedan od najozbiljnijih dramskih pisaca našeg vremena. U trenutku kad sam pročitao „DNK“, znao sam da će jednog dana režirati taj komad jer ne samo da je to dramaturgija vrhunske kvalitete, nego je baš usmjerena na mlade i pogodna je za studente. Moji razgovori s profesorom Raponjom uvjernili su me da imamo na neki način slično mišljenje o kazališnoj umjetnosti tako da sam se nudio i ljepe suradnje s cijelom ekipom Akademije. Upravo to se i dogodilo jer smo svi u tom procesu vrlo brzo našli zajednički umjetnički jezik što se može i primijetiti u rezultatu. Ipak, problemi mlađih ljudi nisu ni bugarski ni hrvatski ni britanski, već ljudski. Svi smo sretni i nesretni, uspješni ili ne, zaljubljeni ili ne, u većini slučajeva imamo dobru namjeru, ali u svakom slučaju - smrtni smo.

▼ **Po čemu ćete najviše pamtitи svoj boravak u Osijeku?**

-Po prelijepoj suradnji, po gostoprimstvu i prijateljstvu hrvatskih kolega i građana Osijeka. Zahvaljujem cijeloj ekipi osječke Akademije, naravno najviše profesoru Robertu Raponji, profesorici Tatjani Beretk Zupković, umjetničkoj suradnici Katici Šubarić i asistentima Anni Jurović i Goranu Vučku.

Ženska odbojkaška reprezentacija Sveučilišta u Osijeku

Odbojkaši POLJOS-a novi su sveučilišni prvaci

NASTAVLJENA ŠPORTSKA STUDENTSKA NATJECANJA NA SVEUČILIŠNOJ I DRŽAVNOJ RAZINI

Novi sveučilišni pobjednici u odbojci, košarcu i tenisu

Igor SALAJIĆ

Košarkašice su svoje prvenstvo odigrale u tzv. trokutturnom između PTFOS-a, FFOS-a i SPORTMEFOS-a. Točno je takav poredak i bio na kraju prvenstva, pri čemu su dvije igračice PT-FOS-a, Petra Simunić i Ivana Anić, proglašene najboljim igračicama, odnosno najboljim strijelkinjama. Studenti su košarkaško prvenstvo završili u sljedećem poretku: FERITOS, SPORTMEFOS, FFOS, EFOS, FOOZOS, PRIMOS, PTFOS, FDZMOS, Gradevinski te POLJOS. Najbolji je igrač iz redova prvakinja Marko Mikulić, a najbolji je strijelac, Zvonimir Blažević, došao iz redova brončanoga FFOS-a. Tenisačice su svoje prvenstvo odigrale u troboju Karoline Kovač (FERITOS), Mateje Matković (FOOZOS) i Izabele Ivanidić (EFOS), a prvakinja je Sveučilišta postala Karolina Kovač. Kod tenisača, nakon natjecanja po skupinama, kroz četvrtfinale i polufinale do medalja su došli: Ivan Čalić (FERITOS) - zlato, Matej Kokolari (EFOS) - srebro i Adrian Hutz (FFOS) - bronca.

UNISPORT FINALS OD 16. DO 19. SVIBNJA U ROVINJU

● Tenisačice i tenisači, stolnotenisačice i stolnotenisači te šahistice i šahisti na kvalifikacijskom natjecanju UniSport Play, održanom od 12. do 14. travnja 2019. u Varaždinu, izborili su prolazak u završnicu, odnosno na UniSport Finals. Sveučilišna je odbojkaška reprezentacija studentica na poluzavršnom turniru održanom 29. travnja u Osijeku, u konkurenčiji Sveučilišta iz Zagreba i Zadra, osvojila drugo mjesto te se također plasirala na UniSport Finals koji se od 16. do 19. svibnja organizira u Rovinju. Sveučilište u Osijeku predstavljaće reprezentacije u futsalu, odbojci, rukometu, šahu, tenisu, stolnom tenisu (Ž i M) te u košarcu (Ž).

Prizori iz predstave "DNK" koju je režirao Petar Kaukov

impressum

- **Uprava:** Bojan DIVIĆ (predsjednik), Ivan ŠIMIĆ (član), Marijan BELJAN, (član)
- **Glavni urednik:** Bojan DIVIĆ
- **Urednik Sveučilišnog glasnika:** Tomislav LEVAK, mag. cult.
- **Suradnici:** prof. dr. art. Robert RAPONJA, dr. sc. Damir ŠPANIĆ, Lidija Getto, prof. univ. spec. mr. sc. Dragica STEINDL, Kristina KOVAČEVIĆ
- **Lektor:** doc. dr. sc. Borko BARABAN
- **Fotografije:** Davor KIBEL, Gojko MITIĆ, Gordan PANIĆ, Zdenko PUŠIĆ, Josip ŠERI, Željko ŠEPIĆ, Andrea ILAKOVAC i arhiva Glasa Slavonije
- **Grafički urednik:** Ivana KAINZ
- **Grafička priprema:** Krešimir LEVAK
- **Voditeljica marketinga:** Marina KRIVIĆ

TEMA BROJA

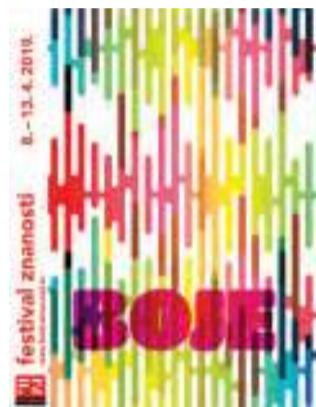
SVEUČILIŠTE U OSIJEKU KAO KREATIVNO SREDIŠTE

Kreativan pristup nastavnika i studenata popularizaciji znanosti s temom „Boje“

OD 8. DO 13. TRAVNJA 2019. ODRŽANO ČAK 445 RAZLIČITIH PROGRAMA NA 17. FESTIVALU ZNANOSTI U PET SLAVONSKIH GRADОVA

Od 8. do 13. travnja 2019. i na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održan je 17. Festival znanosti, tradicionalni događaj kojemu je cilj približiti znanost javnosti. Tijekom njega znanstvenici i studenti popularnim predavanjima, radionicama, tribinama, izložbama i drugim događanjima daju doprinos popularizaciji znanosti i motiviranju mladih ljudi na istraživanje i stjecanje novih znanja.

Glavna tema ovogodišnjeg Festivala znanosti bila je „Boje“. Kao i prethodnih godina, sastavnice Sveučilišta u Osijeku aktivnosti su pripremale i realizirale na više mesta, i to u suradnji s osnovnim i srednjim školama u Osijeku, Našicama, Vinkovcima, Valpovu i Slavonskom Brodu. Ukupno je organizirano čak 445 različitih programa, a u ovome izvješću izdvojene su aktivnosti po izboru pojedinih sastavnica Sveučilišta. (*Lidija Getto*)

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

U sklopu Festivala znanosti na Pravnom fakultetu Osijek održan je niz predavanja, tribina, radionica i poster-prezentacija, ukupno 21 aktivnost, što je do sada najveći broj održanih aktivnosti u usporedbi s ranijim sudjelovanjima Pravnoga fakulteta Osijek. Iz bogatoga opusa aktivnosti izdvojeno je njih nekoliko.

Na prvome su mjestu aktivnosti za one najmlađe, tri radionice: „Sve boje dječjih prava“, „EU kutak za djecu“ i „Dječji pogled u svijet kroz boje“. Radionicu „Sve boje dječjih prava“ organizirali su prof. dr. sc. Mira Lulić i doc. dr. sc. Davor Muhić s Pravnoga fakulteta te doc. dr. sc. Tijana Borovac s Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti. Radionica je održana za učenike trećih razreda OŠ Franje Krežme iz Osijeka. Profesorica Lulić ostala je oduševljena koliko su današnji devetogodišnjaci informirani o pravima djece, ali i svjesni svojih obveza i odgovornosti. Uz velike komplimente djeci povjedio je učiteljice Filaković i Kamenar te roditelje djece koji su jako dobro podučili djecu o njihovim pravima. Time su im dali zdrav temelj da danas sutra kao odrasli ljudi budu kompetentni zaštiti svoja prava i dostojanstvo. Ista radionica održana je i za male polaznike (dječicu u dobi od tri do šest godina) DV-a Stribor koji su s njihovim odgojiteljicama Bernadom Tomas i Irenom Đurek Kujundžić posjetile Fakultet. Profesorica Lulić i docentica Borovac s djecom su porazgovarale o važnosti učenja i čitanja knjiga još u najranijoj dobi, o tome koja prava imaju te kojih se pravila ponašanja moraju pridržavati i zašto je to važno. Djeca su počašćena lijepim darovima, a obišli su i Knjižnicu. „Da bismo zadрžali djecu u gradu i uvjerili ih da je naše Sveučilište zaista kvalitetno i pravi izbor za njih, moramo ih svake godine pozivati na naše fakultete, stjecati postupno njihovo povjerenje upoznajući ih s onim što radimo i što im možemo dobrog pružiti za njihovo daljnje obrazovanje i život“, zaključila je prof. dr. sc. Mira Lulić.

Radionicu „EU kutak za djecu“ organizirale su doc. dr. sc. Dunja Duić i asistentica Martina Drventić sa studenticama pete godine integriranoga studija Prava. Radionica je održana s učenicima prvih razreda OŠ Mladost iz Osijeku. Cilj je radionice bio kroz igre, a povezane s bojama i online pristup službenim portalima EU-a, namijenjenih djeci, upoznati učenike s temeljima i značenjem Europske unije. Radionicu „Dječji pogled u svijet

kroz boje“ vodile su doc. dr. sc. Anamarija Petek Erić, dr. med., spec. psihijatar (Medicinski fakultet Osijek), doc. dr. sc. Paula Poretti (Pravni fakultet Osijek) te Marija Šmit, univ. spec. oec. (Ekonomski fakultet u Osijeku), a organizirana je za učenike prvih razreda OŠ Retfala. Učenicima je prikazana nedovjedna povezanost boja i emocija na svjesnoj i nesvjesnoj razini. Upozorenici su i na spektar boja koji se kao tajno „oružje“ današnjih sofisticiranih marketinških tehnika koristi za pridobivanje djece za zabavne i edukativne sadržaje, ali i za one iznimno rizične. Uz pomoć crvene i zelene boje djeci se nastojalo objasniti što je pravo djeteta a što njegova negacija.

Nadalje, realizirana je radionica na kontroverznu temu „Eutanazija i pravo na umiranje - mrak ili svijet?“ koju su održale dekanica Fakulteta prof. dr. sc. Renata Perić, izv. prof. dr. sc. Igor Vuletić i Ivana Halapir, studentica pete godine integriranoga studija Prava. Ciljana publika bili su studenti prava, dentalne medicine i socijalnoga rada, a povela se žustra rasprava s oprječnim stavovima oko toga kontroverznog pitanja. Predavanje na temu „Pristup informacijama u području zaštite okoliša s primjerima iz prakse Zelenog telefona“ pripremili su i redovitim studentima druge godine Stručnoga upravnog studija održale doc. dr. sc. Ana Danić Čeko i Martina Matijaković, mag. iur. iz Udruge za zaštitu prirode i okoliša „Zeleni Osijek“. Studentima su prikazani pozitivno-pravna regulativa posebnoga upravnog postupka prema Zakonu o pravu na pristup informacijama i Zakonu o zaštiti okoliša, izvori okolišnog prava, statistički podaci o žalbenim predmetima u odnosu na pristup informacijama i informacijama o okolišu te primjeri iz prakse.

Konačno, radionicu „Crveni alarm zove na zaštitu maloljetnih migranata“ vodile su Martina Drvenić, doktorandica HRZZ-a; Marijana Šego, istraživačica na projektu EUFam's (obje s Pravnoga fakulteta Osijek) te Silvija Srdak, pravnica Centra za socijalnu skrb Osijek. Radionica je bila otvorena za javnost, a već i dio sudionika bili su studenti. Sudionicima su opisane okolnosti migracijskih kretanja, razlozi zbog kojih dolazi do odvajanja maloljetnika od svojih roditelja/skrbnika te problemi i rizici s kojima se na svojem putu suočavaju djece migranti, a prikazani su i praktični primjeri. (*Tunjica Petrašević*)

Radionica „Sve boje dječjih prava“ na Pravnom fakultetu Osijek

FAKULTET ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO OSIJEK

Na ovogodišnjem 17. Festivalu znanosti na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek održana su brojna predavanja, radionice, izložbe postera i ostale aktivnosti. Dio aktivnosti organiziran je u okviru dijela studija u Orahovici, a studenti smjera Fizioterapija na zanimljiv su način spojili svoje znanje i vještine s bojama te pripremili poster-prezentacije za gradane Orahovice i druge studente. Student Arijan Voldin izložio je predavanje na temu „Kako boje liječe?“ predstavivši holističku metodu liječenja, kromoterapiju. Studentica Meri Reili u svojoj je poster-prezentaciji „Je li tvoja crvena jednaka mojoj crvenoj?“ govorila o subjektivnom iskuštu doživljavanja boja i njihovim poremećajima, a studentica Nikolina Bočkaj predstavila je temu „Pogled kroz dvije boje“ i upoznala publiku s heterokromijom. Programu su se priključili i orahovački asistenti. Primjerice, Ivan Perić, mag. cin. spojio je znanje kineziologije s bojama i predstavio poster na temu „Vrste mišićnih vlačana“. Toni Josić, mag. cin. učenicima drugih razreda Osnovne škole Ivane Brlić-Mažuranić u Orahovici održao je predavanje i sportsku radionicu pod naslovom „Boje naših mišića“.

Dana 9. i 10. travnja 2019. u prostorijama Fakulteta u Crkvenoj ulici 21 organizirane su sljedeće radionice: „Brojevi u bojama“ voditelja Roberta Mujkića i suradnica Ivane Lovrić i Andele Grgić; „50 nijansi bijele“ voditeljice Marije Pejakić te suradnika Marka Aleksijevića, Marka Babića, Luke Ostojića, Sanje Kirsch, Marka Matijevića i Marinka Žulja; zatim radionica „Tko ima ružičaste zube?“ voditeljice Marije Samardžić i suradnice Jasminke Talapko te predavanje „Kolorit života“ Svjetlane Marić. Dana 10. travnja 2019. godine održana su i dva predavanja: „Bojama do zdravlja“ Mirjane Kralj Vasilj, Brankice Juranić i Kasandre Musović te predavanje „Boje ljudske percepcije“ Štefice Mikšić i studenta Željka Mudroga u Medicinskoj školi Osijek pred učenicima četvrtoga razreda. U prostorima Fakulteta na adresi Cara Hadrijana 10E izloženi su i posteri „Boje u medicinskoj terminologiji na engleskom jeziku“ autorica Lorne Dubac Nemet, Ivane Barać i Ksenije Benčine te „Djeluju li boje na emocije i ponašanje čovjeka“ autorica Ivane Barać, Lorne Dubac Nemet, Nikoline Farčić i Suzane Kovačević. (*Marko Matijević*)

Festival znanosti 2019. na Fakultetu dentalne medicine i zdravstva Osijek

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

„The Color Red and Everything After“ produkcija je na engleskome jeziku u kojoj je na znanstveno-umjetnički način na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta u Osijeku predstavljen kognitivni pristup znanosti, jeziku i književnosti. Analizom crvene boje (i boja općenito) prikazalo se na koji način ljudi konceptualiziraju kategorije svijeta koji ih okružuje, kao što su emocije, politička opredjeljenja, vrijeme ili zemljopisne regije. Drugim riječima, boje otkrivaju o čemu razmišljamo i na koji način poimamo svijet oko nas. Program pod vodstvom mentorica izv. prof. dr. sc. Željke Flegar i dr. sc. Ivane Moritz sastojao se od uvodnoga teorijskog konteksta u koji su utkani primjeri tradicionalne i suvremene pripovjedačke prakse. Kao primjer kognitivne teorije adaptacija izvedena je predstava „SHE-WOLF: A Play for Women and Children“ Dramske radionice na engleskom jeziku. Ona se sastoji od modernih adaptacija bajki i autorskih monologa studentica druge godine učiteljskoga studija – Magdalene Šokčević, Mije Bošnjak i Marije Blažević, a bavi se pitanjima rodnih odnosa, osobnog osnaživanja te poštivanja u modernom društvu. Također je predstavljena digitalna pripovjedačka platforma „20 SOMETHING“ studentica Jezičnih vježbi engleskoga jezika IV koje su svoje priče i boje osobnih fikcijskih doživljaja podijelile uz pomoć digitalnih tehnologija. Osim mentorica sudjelovale su studentice druge godine: Minela Babić, Marija Blažević, Mia Bošnjak,

Producija „The Color Red Everything After“ na FOOZOS-u u okviru 17. Festivala znanosti

Laura Čosić, Maja Đurđević, Dagmar Grubeša, Martina Ivić, Rebecca Knežević, Lejla Kordić, Ema Kranjčević, Katarina Mihaljević, Matea Orešković, Barbara Smoljo, Magdalena Šokčević, kao i studentica pete godine Ana Čolaković. Plakat je izradila doc. mr. art. Jelena Kovačević. Događaj je bio uspješan i dobro posjećen te izazvao pozitivne reakcije. (*Željka Flegar*)

Festival znanosti 2019. na PTFOS-u

FILOZOFSKI FAKULTET OSIJEK

● Među mnogim aktivnostima Filozofskoga fakulteta Osijek za 17. Festival znanosti izdvojene su njih tri. Dana 9. travnja doc. dr. sc. Daniela Šincek održala je predavanje naslovljeno „United Colors of Internet: govor mržnje na društvenim mrežama - obilježja i mogućnosti djelovanja“. Krenulo se od definicije iz Preporuka Ministarskoga vijeća Europe o „govoru mržnje“ (1997.) koja nagašava da je riječ o svim oblicima izražavanja koji potiču mržnju prema pojedincu ili skupini, a zbog njihova članstva u određenoj grupi koja je izložena predrasudama i negativnim stereotipima. Autorica je kontekstualizirala govor mržnje u okviru drugih srodnih socijalno-psiholoških pojava. Upućeno je na obilježja online počinitelja i njihovih ponašanja te je upotrijebjen tzv. model diferencijalne osjetljivosti na medijske sadržaje kao dodatna mogućnost objašnjenja govora mržnje na internetu. Na kraju predavanja prikazani su i pokušaji intervencija - od zakonskih rješenja, preko rješenja koja se oslanjaju na programe za prepoznavanje i brisanje tih sadržaja do politika različitih društvenih mreža čime se uputilo na njihovu reaktivnost. Naglašena je i važnost proaktivnih i preventivnih programa poput Dislajkam mržnju i Ditch the hate.

Dana 10. travnja 2019. na Fakultetu je održana radionica „Interpretacija boja u europskoj i japanskoj kulturi“ voditelja doc. dr. sc. Denisa Njarija i suradnika, studenta preddiplomskoga studija Povijesti Patrika Pokupića, a sastojala se od triju zadatka u kojima su sudionici učili o japanskoj, ali i o vlastitoj kulturi. U pravome zadatku sudionici su doznali što određena boja predstavlja u europskoj kulturi, u drugome zadatku objašnjeno im je značenje boja u Japanu, a u posljednjem su bojili japanski kimono. Zaključno su pojašnjene razlike između europske i japanske kulture te se pokušalo osjetljiviti kako te razlike zapravo spajaju, a ne razdvajaju. Dana 12. travnja 2019. u svečanoj dvorani Fakulteta organiziran je plesni performans „Rodjenje filozofije“ u suradnji s plesnim studijima Feniks, Shine i Illusion. Koreografiju su potpisali Mira Sekereš (Shine), Robert Semeši (Feniks), Ivana Crnković i Silvija Žalac (Illusion). Filozofske fragmente čitale su studentice Ana Medić (Odsjek za filozofiju) i Ivana Tör (Odsjek za madarski jezik i književnost). Režija i ideja performansa djelo je Darije Rupčić Kelam, poslijedoktorandice i znanstvene suradnice Odsjeka za filozofiju, a trailer je napravio Krešimir Strahonja. Osnovna je ideja toga performansa spoj teorijske filozofske misli i pokreta (plesa), a polazi se od toga da ples tako stvara nove svjetove, dok se ritam koji uviyek budi pohlepnu, nezasnu želju za još intenzivnijim doživljajem otkriva kao nositelj životne snage prirode. Na taj su način izvori filozofije prikazani kroz osnovne boje i njihova temeljna značenja.

(Daniela Šincek, Denis Njari, Darija Rupčić Kelam)

Radionica „Interpretacije boja u europskoj i japanskoj kulturi“ na Filozofskom fakultetu Osijek

Događaj „Simbolika boja u kršćanstvu i njegovu navještaju“ na KBF-u u Đakovu

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U DAKOVU

● Dana 9. travnja 2019. organizirano je i obilježavanje 17. Festivala znanosti Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu. Tema je bila „Simbolika boja u kršćanstvu i njegovu navještaju“, a moderator je bio izv. prof. dr. Stjepan Radić, prodekan za znanosti i međufakultetsku suradnju KBF-a u Đakovu. U kratkom uводu posebno je istaknuto da boje imaju svoju dubinu i smisao. Polazeći od boja na slikama, vidimo snagu i veličinu Boga. Kršćanstvo je odvijek bilo povezano s bojama i slikama jer je u prvim vremenima slika služila za katehezu.

Nakon uvodnoga dijela tema se obrađivala u sklopu dviju podtema. Prva podtema bila je „Uloga i važnost boja u kršćanskoj liturgiji“, a sugovornik izv. prof. dr. Zvonko Pažin, prof. liturgike na KBF-u u Đakovu. Govorio je o ulozi boja u liturgiji te

njihovom značenju za obrednost općenito. Bijela boja simbolizira čistoću, radoš i slavlje te se koristi za svetkovinu blagdanna i novokrštenike; crna je znak žalosti i bila je redovita u misama za pokojne; zelena označava sredinu te se uzima u svim nedjeljama izvan došašća (adventa) i korizme; ljubičasta je boja za liturgiju svojevrsna zamjena za crnu, a koristi se kroz vrijeme došašća i korizme te na misama za pokojne; crvena boja označava krv mučenika i koristi se na blagdane mučenika i svih apostola kao i na Duhove te Veliki petak. Zanimljivost je da purpurnocrvenu boju nose samo kardinali. Od 12. stoljeća postoje odredbe o bojama za liturgiju koje u 16. stoljeću ulaze u Misal.

Druga podtema bila je „Uloga i važnost boja u vjerouaučnoj nastavi“, a sugovornik izv. prof. dr. Ivica Pažin, prof. kate-

hetike i religiozne pedagogije na KBF-u u Đakovu. Održao je kratko, ali poučno predavanje na temu važnosti i uloge boja u vjerouaučnoj nastavi. Naglasio je kako boja nije nešto materijalno te je krajnje zanimljivo da upravo pomoću svjetla spoznajemo boju (primjer duge). Nadalje, boje čine sliku, a slike govore više od 1000 riječi. Zbog svih tih okolnosti boje se pokazuju idealnim za vjerouaučnu nastavu, pri čemu učenici ne bi nikako smjeli biti samo pasivni primatelji, već i kreativni sudionici. Umjetničko je stvaranje, među kojima svoje istaknuti mjesto ima slikarstvo, najbliže Bogu i njegovo stvoriteljsko maštovitost. Festival znanosti na KBF-u okončan je predstavljanjem zbirke pjesama „Boje tišine“ autorice Martine Peunić, studentice fakulteta. (David Ferić)

FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

● Dosadašnji je Poljoprivredni fakultet u Osijeku od 2012. godine do 2018. u sklopu tjedna Festivala znanosti organizirao „Dan otvorenih vrata Poljoprivrednoga fakulteta u Osijeku“.

Ove se godine Fakultet prvi put predstavio pod novim nazivom i, zbog velikoga zanimanja publike, s dodatnim danom. Dani otvorenih vrata Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek održani su 11. i 12. travnja 2019. u okviru 17. Festivala znanosti. Prvoga dana (11. travnja) fakultet je posjetilo oko 300 djece predškolske dobi i oko 550 učenika osnovnih škola, a događaj je nastavljen i 12. travnja kada je FAZOS posjetilo oko 220 srednjoškolaca iz cijele Slavonije. Na svečanom otvaranju Dana, organiziranom u Auli magni Fakulteta, dekan prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić pozeljio je dobrodošlicu najmladim posjetiteljima, a dan kasnije u pozdravnoj je riječi naglasio važnost suvremene poljoprivredne proizvodnje i znanstvenoga rada iz područja biotehničkih znanosti kao mogućnost budućega usmjerjenja nazočnim srednjoškolcima.

Više od 1000 mladih posjetitelja prošlo je prostorijama Fakulteta gdje im je na raspolaganju bilo ukupno 98 aktivnosti. Kroz najbrojniju sekciju postera saznali su postoji li doista ljubičasta krava Milka, koje su boje pokazatelji gladi biljaka, što je zelena ekonomija, koje su boje grada Osijeka

iz svemira i mnogo drugih zanimljivosti vezanih uz boje u poljoprivredi. Ukupno 24 radionice prilagodene različitim uzrastima omogućile su pojedinim skupinama probati sok od pšenice, praviti sladoled pomoću tekućega dušika, pratiti promjenu boje putem kemijskih reakcija te napisati nevidljivo tajno pismo. Najmladi posjetitelji bili su duševljeni izložbama „Vesele boje u seoskom dvorištu“ i „Svijet boja konja - i uživo!“ gdje su mogli uživo vidjeti piliće, zečeve, janjiće, jarice te konje. Drugoga dana, 12. travnja, nakon radionica svi učenici srednjih škola okupili su se u novouređenom prostoru u prizemlju

Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek na druženju uz grickalice i sokove. U opuštenoj atmosferi obišli su i četiri instalacije na kojima su naučili nešto o uzgoju biljaka in vitro, probali oslikavanje kanom, vidjeli nakit koji je inspiriran prirodnim detaljima te molekule pigmenata izvezene u vezu. Dani otvorenih vrata FAZOS-a završili su zanimljivim predavanjima studenata i djelatnika u Auli magni uz poziv posjetiteljima da Fakultet posjeti i sljedećih godina kada će nastavnici, studenti i ostali djelatnici nastojati pripremiti niz novih zanimljivih aktivnosti. (Monika Tkalec Kojic)

PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

● Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek u sklopu Festivala znanosti i ove je godine održao mnogo zanimljivih radionica i predavanja koje su osmislili profesori i asistenti sa studentima. Na predavanju „Čarolija boja kemije“ posjetitelji su mogli čuti nešto o bojilima, odnosno organskim tvarima koje se upotrebljavaju za bojenje različitih materijala. Također, mogli su čuti koja se to prirodna bojila biljnog i animalnog podrijetla i sintetska bojila koriste u prehrabnenoj industriji. Na predavanju „Boje kao značajan parametar cjelokupnog dojma i pojačavanja poruke“ posjetiteljima je istaknuta važnost općenito boja, boja hrane i prehrabnenih proizvoda u ukupnom senzorskom dojmu proizvoda te očuvanje izvornih boja sirovina koje su često povezane s maksimalnim očuvanjem nutritivnih vrijednosti, a postižu se obradom hrane minimal-

nim procesiranjem. Ove godine održano je i osam radionica kroz koje su posjetitelji imali priliku saznati koliko boja ljudsko oko može razlikovati te kako ljudsko oko otkriva boje (Skeniraj i traži, boju nam pokaži). Doznali su koje se sve boje nalaze na našem tanjuru (Duga na jelovniku), zašto su na primjer srevi žuti (Sve boje mlijeka), u kvisu su otkrili što su boje i kako nastaju (Obojeni kviz), zatim što je kalorimetrija i od čega potječe boja voća i povrća (Boja voća i povrća – poželjna i nepoželjna). Također su imali priliku saznati što se krije iza boje različitih vrsta čokolada (Sretne boje čokolade), zatim kako se primjenjuju bojila u laboratoriju i u svakodnevnom životu (Boje naše svagdašnje), a najmladi posjetitelji kao forenzičari i inspektorji rješavali su slučaj krađe pronalaskom i analizom trgovina u bojama (Trgovima boja). (Ante Lončarić)

TEMA BROJA

„KREATIVNA BUDUĆNOST“ - PANEL-RASPRAVA O GOSPODARSKIM, ZNANSTVENIM I UMJETNIČKIM POTENCIJALIMA KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE

Stvorena nova platforma za susret znanosti i prakse kreativnoga sektora

Igor MAVRIN

Kako izgleda budućnost kulturne i kreativne industrije, koji su trendovi i problemi u pojedinim sektorima, kako odgovoriti na postojeće izazove i u kojem se smjeru treba razvijati edukacija profesionalaca u kreativnom sektoru - pitanja su na koje se nastojalo odgovoriti na šest zasebnih sekcija i na završnoj raspravi u okviru dogadanja „Kreativna budućnost“, panel-rasprave o gospodarskim, znanstvenim i umjetničkim potencijalima kulturne i kreativne industrije, organizirane 10. travnja 2019. u prostorima Rektorata Sveučilišta u Osijeku.

Sekcija posvećena glazbenoj industriji i industriji dogadanja okupila je regionalne stručnjake za menadžment dogadanja (event management) i glazbenike različitih profila. Sudionici panela dali su svoje viđenje industrije za koju vjeruju da ima svijetlu budućnost s prihvaćanjem novoga digitalnog doba u pristupu publici i klijentima. Na sekcijskoj posvećenoj scenskim umjetnostima i fil-

mu zamijećeni su potreba za osiguravanjem bolje distribucije radova domaćih umjetnika na nacionalnoj i međunarodnoj razini, zatim nužnost vrjednovanja i poticanja izvrsnosti studenata umjetničkih akademija kao i potreba izvaninstitucijskog umrežavanja i sinergijskog djelovanja. Sekcija posvećena kulturnom i kreativnom turizmu prepoznačala je velike potencijale u pet slavonskih županija, no potekoće su i dalje u nedostatnim izvorima financiranja. Sekcija posvećena dizajnu i oglašavanju kao ključni je trend u sektoru prepoznačala preseljenje poslovanja na društvene mreže kroz

koje se sve više oblikuju stvari potrošača o proizvodima i uslugama. Tema izdavaštva, nakladništva i medija donijela je raspravu o tome što su eta-

bliranje i razvoj kulturne i kreativne industrije donijeli pozitivnoga i negativnoga na ovim područjima te kako vide njihovu budućnost, osobito u Hrvat-

ORGANIZACIJSKI TIM PANELA „KREATIVNA BUDUĆNOST“

- Panel-raspravu zajedničkim su snagama organizirali Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, koje je predstavljao prof. dr. art. Robert Raponja, te Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, u ovom projektu predvođena izv. prof. art. Andelkom Mrkonjićem, prodekanom za razvoj kulturne i kreativne industrije. Organizacijsko-operativni tim činili su doc. dr. sc. Iva Buljubašić, doc. dr. sc. Marta Borić Cvenić, doc. dr. sc. Marija Šain i dr. sc. Igor Mavrin (AUKOS) koji su ujedno bili i voditelji pojedinačnih tematskih sekcija. U pripremi i vođenju tematskih sekcija priključili su im se i Marina Čepo, Tomislav Levak i Katica Šubarić (Akademija) te izv. prof. dr. sc. Josipa Mijoč (Ekonomski fakultet u Osijeku).

skoj. Kao jedno od ključnih pitanja i problema nametnule su se promjene zahtjeva čitatelja i publike u suvremenom okruženju. Na sekciji posvećenoj digitalnoj kulturi i industriji računalnih igara zaključeno je kako muzeji polako, ali sigurno uvođe tehnologiju u svoje poslovanje, a industrija se računalnih igara u regiji još suočava s problemima pionira u sektoru na ovim prostorima. Bolja regulativa, orientacija na EU fondove i olakšice za poslovanje prepoznati su kao rješenja za aktualne probleme. Završna dva panela donijela su i nove zaključke vezane uz trendove u industriji. Iz svega

rečenog u sekciji „Intelektualno vlasništvo - izazovi jedinstvenog digitalnog tržista Europske unije“ proizlazi da je pitanje autorskih prava u svim područjima do sada bilo zapostavljano i nerijetko je dolazilo do njegovih brojnih kršenja. Donošenje Direktive o autorskim pravima pomiče granice i prebacuje odgovornost na velike platforme kao i obvezu pravednije podjele prihoda ostvarenih od autorskih djela u bilo kojem području. Panel o budućnosti kreativnoga sektora i kreativnoj edukaciji definira je glavne probleme u kulturnom sektoru kao što su nedovoljno poznavanje kulturnih i kreativnih industrija, znatna usmjerenost gospodarske i edukativne politike prema tzv. STEM području te daljnje zanemarivanje velikoga gospodarskog potencijala profesionalaca iz umjetnosti i kulture. Panel je zaključen odlukom o zajedničkom nastupu Sveučilišta i Akademije prema Ministarstvu kulture i Ministarstvu gospodarstva u cilju jasnijega definiranja zanimanja iz kreativnoga sektora u nacionalnoj klasifikaciji.

NA EKONOMSKOM FAKULTETU USPJEŠNO ODRŽANO JUBILARNO PETO IZDANJE POPULARIZACIJSKOGA SIMPOZIJA

„Kružna kreativnost“ zaokružila prethodne izvedbe i 12 sektora kreativne industrije

Iva IŽAKOVIĆ, Ema LUTRING, Josipa MIKOVIĆ

Kreativna riznica popularizacijski je simpozij kreativne industrije koji je i ove godine, od 10. do 13. travnja 2019., održan u prostorima Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Krovna tema milenijskoga izdanja bila je „Kružna kreativnost“ kojom su organizatori naglasili važnost kružnoga suradivanja 12 sektora kreativne industrije, recikliranja materijala i programskih sadržaja te su zaokružili sve dosadašnje rizničarske izvedbe. U pozdravnom govoru na svečanom otvorenju 10. travnja Ana Zrnić, voditeljica projekta, i doc. dr. sc. Ljerka Šedlan König, članica Komunikacijskoga odbora, naglasile su kako se ovogodišnji program sastoji od radionica, okruglih stolova, kazališnih predstava, predstavljanja knjiga te neformalnih druženja i povezivanja. Istaknute su kako je Riznica prvi besplatan simpozij kreativne industrije koji svoja vrata otvara svima zainteresiranima - i profesionalcima i amaterima. Žarište večeri bilo je dodjela Vodikove nagrade namijenjene najboljem izlagajuću prošlogodišnjeg simpozija. Za 2015. godinu, kada nagrada još nije bila dodje-

ljivana, Vodik je odnijela izv. prof. dr. sc. Dunja Degmenčić, dr. med., za predavanje „Kreativni um“. Nagradu za 2018. primile su Dora Radl Ćučić i Ivana Jobst za radionicu „Radiovna kreativna bilježnica“, izvedenu u suradnji s 42 rizničara.

Jednu od najposjećenijih radionica drugog dana, „Kazalište u mreži gerila-marketing komunikacije“ vodile su doc. dr. sc. Iva Buljubašić s Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku te Dina Begović i Ana Đapić iz osječkoga HNK. Okrugli stol održan pod nazivom „Superbrands u kruženju kulture“ oko sebe je okružio redatelja nagrađenog hepeninga „Vilijun“ prof. dr. art. Roberta Raponju, autoricu romana prof. dr. sc. Jasnu Horvat, Leu Brezar, prof. dr. sc. Borisa Crnkovića i prof. dr. sc. Milicu Lukić. Važnu ulogu imala je i tribina organizirana pod vodstvom dr. sc. Aleksandra Durmana, naslovljena „Astralni simbolizam vučedolske kulture“ tijekom koje se govorilo o pojavi vučedolske kulture na području istočne Slavonije i Srijema. Drugi je dan obilježila i radionica „In medias res - kruženje informacija po srednjoštvom medija“ koju su održali Tomislav Levak i Snježana Barić-Šelmić, asistenti na Odsjeku za kulturu, medije i menadžment osječke Akademije. Objašnjene su sličnosti i

UKUPNO VIŠE OD 14 000 POSJETITELJA

- U proteklih pet godina, koliko se Kreativna riznica održava, organizirano je 387 događanja koje je posjetilo više od četrnaest tisuća posjetitelja. U organizaciji tako velikoga simpozija sudjelovalo je više od 370 rizničara koji su uložili više od 20 800 volonterskih sati.

razlike između tradicionalnih i novih medija, a potom i između medijskih, PR i marketinških kampanja.

Trećega je dana pozornost posjetitelja privukla radionica „Calligraphy and Chinese name“ koju je gošća Yu Yang vodila na engleskom jeziku, a posjetitelji su mogli pisati koristeći se posebnim metodama i alatima. Večernje je sate obilježila Vodikova svečanost, vrhunac Kreativne riznice 2019. gdje je predstavljen roman „OSvojski“ autorice Jasne Horvat, koji njime slavi deset godina književnoga stvaralaštva. Roman prati priču hrabroga i smionoga ratnika Eugena od Savoje te ju isprepleće s poviješću Osijeka. Vodikova svečanost zaokružena je monodramom Ars Eugenijum u režiji prof. dr. art. Roberta Raponje prema tekstu Jasne Horvat. Izveo ju je glumac Filip Sever uz skladatelja i pijanista Luke Gotovca, u produkciji izv. prof. dr. sc. Josipe Mijoč. Posljednjeg, četvrtog dana održano je „Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije“, nacionalno natjecanje organizirano za sve obrazovne skupine, priređeno po pedagoškim i metodičkim standardima. Svrha je natjecanja bila potaknuti učenike i studente na sudjelovanje u izvannastavnim aktivnostima, poticanje kreativnosti, inovativnosti te kritičkoga razmišljanja.

PROJEKTI I PROGRAMI SASTAVNICA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

ODJEL ZA KEMIJU SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Jaka znanstvena djelatnost, brojne studentske aktivnosti i otvorenost za međunarodnu suradnju i mobilnost

Zorana KOSTADINOVIC

Odjel za kemiju Sveučilišta u Osijeku osnovan je 2005. godine i djeluje kroz dva zavoda - Zavod za analitičku, organsku i primjenjenu kemiju te Zavod za opću, anorgansku i fizičku kemiju i metodiku kemije. Na Odjelu radi 41 zaposlenik, od kojih je 11 djelatnika u znanstveno-nastavnim zvanjima, devet u suradničkim zvanjima i pet djelatnika stručno-tehničkoga osoblja. Još je 15 djelatnika u Tajništvu i ostalim službama, odnosno deset djelatnika u administrativnim službama, jedan djelatnik na stručnom usavršavanju i četiri djelatnika pomoćno-tehničkoga osoblja. Odjel je smješten u Sveučilišnom kampusu, u zgradu koju dijeli s Odjelom za biologiju i Stručnim upravnim studijem. Studentski dom i restoran u neposrednoj su blizini što je prednost za studente.

Na Odjelu se izvode tri studijska programa:

* preddiplomski sveučilišni studij Kemija - traje tri godine (6 semestara) i nosi 180 ECTS bodova, a njegovim se završetkom stječe akademski naziv sveučilišni/a prvostupnik/ica kemije (univ. bacc. chem.);

* diplomski sveučilišni studij Kemija; smjer: nastavnički - traje dvije godine (4 semestra) i nosi 120 ECTS bodova, a njegovim se završetkom stječe akademski naziv magistar/a edukacije kemije (mag. educ. chem.);

* diplomski sveučilišni studij Kemija; istraživački smjer - traje dvije godine (4 semestra) i nosi 120 ECTS bodova, a njegovim se završetkom stječe akademski naziv magistar/a kemije (mag. chem.).

U postupku je kreiranje i uvođenje zajedničkoga poslijediplomskog (doktorskog) studija u suradnji s Doktorskom školom Sveučilišta u Pečuhu u suradnji s nastavnicima iz Osijeka (sa Sveučilišta) i Zagreba (Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta i Instituta Ruder Bošković). U tijeku je sastavljanje projektnе prijave na Interreg V-A Hungary-Croatia Co-operation Programme 2014 - 2020 kojim bi se pribavila važna finansijska sredstva potrebna za pokretanje takvoga studija. Ove akademske godine na Odje-

lu studira ukupno 189 studenata - 132 studenta na preddiplomskom studiju i 57 na diplomskim studijima (12 na nastavničkom smjeru i 45 na istraživačkom smjeru). Od početka djelovanja diplomiralo je 210 studenata na preddiplomskom studiju, 48 studenata na diplomskom studiju, nastavnički smjer i 19 studenata na diplomskom studiju, istraživački smjer.

Znanstvena djelatnost i znanstveni projekti

Trenutačno su u provedbi tri projekta. Istraživački projekt „Priprava i karakterizacija novih poroznih anorganskih i organskih materijala“, u trajanju od godinu i pol dana, financira se iz Internoga natječaja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za prijavu znanstveno-istraživačkih i umjetničkih projekata UNIOS-ZUP 2018. godine. Voditelj je projekta doc. dr. sc. Tomislav Balić, a sudjeluje još sedam suradnika i jedan student. Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ) financira istraživački projekt „Istraživanje složenih multiferoičnih materijala pripravljenih metodama otopinske kemije“ glavnoga istraživača izv. prof. dr. sc. Igora Đerda, u trajanju od četiri godine i u iznosu od 967 000 kuna. Taj ambiciozan projekt uključuje znanstvenike iz četiriju znanstvenih institucija i triju država, a u njemu sudjeluje sedam studenata koji će svoja znanstvena istraživanja izložiti u završnim ili diplomskim radovima. Istraživačka skupina Odjela za kemiju sastavničica je Znanstvenoga centra izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju koji je interdisciplinarni centar izvrsnosti iz područja biotehničkih i biomedicinskih znanosti. Centar je učinkovit način prijenosa znanja i kompetencija stecenih u biotehničkim znanostima na temeljna i primjenjena biomedicinska istraživanja. Financira se iz EU fondova u vrijednosti pet milijuna eura,

od čega Odjel koristi 4,8 milijuna kuna. Znanstvenici s Odjela vrijedno objavljaju različite rade, a posebno treba istaknuti 176 objavljenih znanstvenih rada u časopisima citiranim u bazi podataka WOS. Rezultate svojih rada predstavili su na mnogim znanstvenim skupovima. To su: 26. Hrvatski skup kemičara i kemijских inženjera, Šibenik; Ružički dani, Vukovar; Congress

of Chemists and Chemical Engineers of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo (Bosna i Hercegovina); 254th ACS National Meeting & Exposition; Chemistry's Impact on Global Economy, Washington DC (SAD); XXV Encontro National Sociedade Portuguesa de Química, Lisabon (Portugal); Third International Symposium on Corrosion and Protection of Materials and Environment, Bar i YUCOMAT Herceg Novi (Crna Gora); XXV International Conference Ecological Truth EcoIst'17, Beograd (Srbija); 14th Conference of the Asian Crystallographic Association, Hanoi (Vijetnam); 7th EuCheMS Chemistry Congress, Liverpool (Ujedinjeno Kraljevstvo), 20th International Conference, Elenite (Bugarska) i drugi.

Međunarodna suradnja i mobilnost

Odjel za kemiju otvoren je za međunarodnu suradnju i potiče mobilnost nastavnika i studenata kroz sudjelovanje na međunarodnim konferencijama, znanstvenim skupovima, radionicama i studentskim praksama u svrhu ostvarivanja međunarodno priznatih rezultata i povećanja kvalitete istraživanja. U tijeku je realizacija nekoliko bilateralnih znanstvenih projekata koje sufinanciraju znanstvena tijela uključenih država. Suradnja na projektu multiferoička ostvaruje se sa Sveučilištem u Szegedu (Mađarska), zatim sa Southern University of Science and Technology (SUSTech) Shenzhen (Kina) i sa Physikalisch-Chemisches Institut, Justus-Liebig-Universität, Gießen (Njemačka). Iako su se u početku Erasmus+ programom najviše koristili nastavnici, posljednjih se godina situacija promjenila. Studenti sve više odlaze na stručna usavršavanja i praksu izvan Hrvatske. I odlazna i dolazna mobilnost polako idu uzlaznom putanjom pa je ove akademske godine Odjel ugostio dva inozemna studenta tijekom cijelog zimskog semestra.

Studentske aktivnosti

Studentski se zbor brine o studentima Odjela i njihovim potrebama. Predsjednik Studentskoga zbora Odjela predstavlja studente u Vijeću Odjela te u sveučilišnom Studentskom zboru. Jedna je od glavnih zadataća predsjednika SZ-a informiranje kolega studenata o promjenama, pravilima, novostima i drugim dogadjanjima. Studenti su osnova Odjela i iznimno su aktivni. Posjećuju znanstvene skupove na kojima izlažu svoje znanstvene rade. Rade na popularizaciji znanosti i predstavljanju Odjela sudjelovanjem na Danima otvorenih vrata, Festivalu znanosti, Smotri Sveučilišta i Sajmu inovacija. Na Danima otvorenih vrata Odjel je ugostio nekoliko dječjih vrtića te osnovnicama i srednjim školama na radionicama i predavanjima koje su osmislimi i održali studenti, pokušavši približiti kemiju djeci različitih dobnih skupina. U sklopu Festivala znanosti 2019. održana su tri predavanja namijenjena učenicima srednjih škola, studentima i građanstvu. Radionica pod vodstvom doc. dr. sc. Martine Šrager Gajdošik održana je u dječjem vrtiću, a radionica u Centru Klasje pod vodstvom dr. sc. Ane Amić. Početkom ove akademske godine Odjel je ugostio učenike nekoliko sedmih razreda osječkih osnovnih škola u cilju upoznavanja njima novoga školskog predmeta Kemija na radionici u okviru koje su razgledali laboratorije. Putem studentske športske udruge „Primos“ studenti sudjeluju u športskim natjecanjima koja se organiziraju na Sveučilištu i izvan njega. Nekoliko godina sudjelovali su u organizaciji Primatijade (znanstveno-štportski susret studenata prirodoslovno-matematičkih fakulteta i prirodoslovnih odjela Hrvatske), a sudjelovali su i na međunarodnoj inačici. Alumni klub Odjela djeluje sa željom izgradnje tradicije suradnje sadašnjih i bivših studenata te promicanja ugleda Odjela. Okupljanju bivših studenata namjera je poboljšanje suradnje s ustanovama u kojima su zaposleni, a u cilju razaobrađivanja znanstvenih i stručnih aktivnosti i gospodarskih prilika u regiji.

NASTAVA NA ODJELU ZA KEMIJU

- Nastava se izvodi kroz predavanja, seminare i laboratorijske vježbe. Svi studenti i nastavnici u okviru svojih obveza istraživanja provode u odlično opremljenim laboratorijima. Nastavnici Odjela mogu se pohvaliti vrlo dobrom suradnjom s institucijama na ovom području (Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, Vodovod Osijek, Saponia d.d. i druge) zahvaljujući kojoj je studentima omogućena provedba eksperimentalnoga dijela završnih i diplomskih rada pri čemu imaju priliku raditi na uređajima kojih na Odjelu nema. Time proširuju znanje i kompetencije te stječu iskušnje koje će im biti korisno nakon završetka studija.

FAKULTETSKA KNJIŽNICA

- Fakultetska knjižnica djeluje u sklopu knjižnice Prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Osijek. Premda na drugoj adresi (u osječkoj Tvrdi), studentima i djelatnicima pruža informacijske usluge kao potporu obrazovanju, nastavnom programu, usavršavanju i napredovanjima. Knjižnica studentima omogućava korištenje čitaonica za samostalno učenje i skupni rad, posudbu knjiga i uporabu drugih izvora informacija pristupom bazama podataka.

DOCENTICA AKADEMIJE I POVJESNIČARKA UJMENOSTI
POSJETILA CYPRUS UNIVERSITY OF TECHNOLOGY U LIMASSOLU

Istraživala načine i metode digitalnoga dokumentiranja i predstavljanja kulturne baštine

Tomislav LEVAK

Osnovna svrha posjeta doc. dr. sc. Margarete Turkalj Podmanicki s Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku ciparskom Tehnološkom sveučilištu u Limassolu (Cyprus University of Technology) u ožujku ove godine bio je istražiti načine i metode koji se koriste za digitalnu dokumentaciju, zaštitu, diseminaciju i prezentaciju kulturne, posebice graditeljske baštine. Glavni je razlog odabira toga sveučilišta za znanstveni posjet činjenica da unutar njega djeluje vrlo uspješan i priznat Istraživački laboratorij za digitalnu baštinu - Digital Heritage Research Lab (DHRLab) - koji je proglašen sjedištem za digitalnu kulturnu baštinu UNESCO-a, ali i europskoga istraživačkog područja (EU ERA). Vodi ga uvaženi profesor Marinos Ioannides koji je bio domaćin osječkoj povjesničarki umjetnosti. Tijekom boravka u Limassolu Turkalj Podmanicki imala je prigodu biti aktivno uključena u različite djelatnosti istraživačkoga laboratorija poput stručnih rasprava, posjeta i intenzivne obuke na primjerima analize slučaja, odnosno ključnih lokaliteta korištenih u području obrazovanja, istraživanja i razvoja unutar europskih

projekata u kojima laboratorij sudjeluje. Domaćini su gošću upoznali s područjima djelovanja DHRLab i procesom upisivanja prvoga 3D objekta na Europeaneu (riječ je o ciparskoj crkvi Asinou upisanoj na UNESCO-ovu listu svjetske baštine) i detaljne dokumentacije u HBMI-u (Informacijskom modeliraju povjesnih građevina). Znanstveno je usavršavanje uključivalo i upoznavanje s Apsidom, sveučilišnim repozitorijem, odnosno procesom digitalizacije kulturne baštine,

DRUGI ISTRAŽIVAČKI POSJET

● Doc. dr. sc. Margareti Turkalj Podmanicki bio je to drugi istraživački posjet europskim sveučilištima na temu digitalne baštine koji je podržala COST akcija „Intelligent Management of Heritage Buildings“ u okviru programa Short-Term Scientific Mission. Prvi je bio istraživački posjet Universidad Rey Juan Carlos u Madridu.

N JE ŠESTI MEĐUNARODNI SIMPOZIJ GLAZBENIH PEDAGOGA

benih pedagoga, ektičara iz 14 zemalja

Prof. Christine C. Bass, posebna gošća na simpoziju, s Temple University, Boyer College of Music and Dance (Philadelphia, PA, SAD)

POSEBNI GOSTI I POZVANA PREDAVANJA

● Kao posebni su gosti na simpoziju pozvani prof. dr. Tim Cain s Edge Hill University, Faculty of Education (Velika Britanija) i prof. Christine C. Bass s Temple University, Boyer College of Music and Dance (Philadelphia, PA, Sjedinjene Američke Države). Prof. Cain održao je uvodno predavanje pod naslovom „Improving Music Education through Learning from Others“, a prof. Bass dvoje radionica na teme „Vocal Transformation for Your Choirs“ i „Front-Loading Your Choral Rehearsal: Constructing for Success“.

kom koncertu meksičkoga gitarista Alejandra Córdove, dobitnika brojnih svjetskih glazbenih priznanja i nagrada.

Tijekom triju simpozijskih dana u prostorijama FOOZOS-a održano je ukupno sedam glazbeno-pedagoških radionica te 11 sekcija s 44 usmena izlaganja. Nakon svake sekcije organizirana je kraća rasprava o izloženim temama koje su usmjeravali moderatori sekcija. U radionicu pod naslovom „Postava dječjega glasa - praktičan rad s dječjim zborom mlađeg uzrasta“, koju je vodila mr. Ivančica Hinek, profesor, mentor, sudjelovali su i učenici nekoliko osječkih osnovnih škola te članovi Dječjega zbora mlađeg uzrasta Glazbene škole Franje Kuhača Osijek. Rezultat svakog simpozija jest objavljen zbornik radova koji se indeksira u bazama RILM i EBSCO. Zbornik s ovogodišnjeg simpozija bit će objavljen kroz nekoliko mjeseci u izdanju FOOZOS-a i Sveučilišta u Osijeku, a obuhvaćat će 34 znanstvena i stručna glazbeno-pedagoška rada.

CroMSIC Osijek organiziranjem radionica nadopunjuje znanje budućim lječnicima

UČILI KIRURŠKI ŠIVATI, VADILI KRV I UPOZNAVALI SE S ULTRAZVUKOM

Lea ARAMBAŠIĆ

Udruga studenata medicine CroMSIC Osijek svake godine organizira različite radionice kako bi nadopunili i usavršili znanje studenata medicine.

U prosincu je 2018. Ana Kvolik, dr. med. održala radionicu kirurškoga šivanja. Nove praktične vještine uvežbavane su na svinjskim nožicama, a velik odaziv studenata te brzo popunjene mogućih dvadeset mjesta potvrđio je njihovu zainteresiranost. Zadovoljstvo su pokazali i nakon odradene radionice što je bio poticaj CroMSIC-u da radionicu ponove u travnju 2019. čime su ujedno omogućili sudjelovanje i onima koji nisu mogli prvi put. Zahvaljujemo i Studentskom zboru Sveučilišta u Osijeku koji je omogućio potreban materijal za održavanje radionice.

U siječnju 2019. organizirana je radionica venepunkcije u suradnji s udrugom CMLDS.

Studenti su si medusobno vadići krv te naučili kako izgleda taj postupak i na što treba pripaziti. Radionica je također još jednom ponovljena zbog velikoga odaziva studenata. U suradnji s Katedrom za internu medicinu, obiteljsku medicinu i povijest medicine organizirana je i treća vrsta radionice naslovljena „Ultrazvuk kao nadopuna kliničkom pregledu“ na koju

su se mogli prijaviti studenti završnih godina, ali i mladi liječnici koji su već završili Medicinski fakultet. Cilj je radionice bio upoznati polaznike s ultrazvukom kao stetoskopom novoga doba koji pruža značajne informacije o kliničkom stanju bolesnika. Za izvrsno odradenu vježbu treba zahvaliti Damiru Mihiću, dr. med. te Saneli Unfirer, dr. med.

Predavanje doc. dr. sc. Sonje Novak o njemačkom kazalištu u Slavoniji

Jasna POLJAK REHLICKI,
Stephanie JUG

Dana 28. ožujka 2019. organizirano je i šesto predavanje u sklopu ovosezonskoga 7. ciklusa projekta popularizacije znanosti Otvoreni četvrtak na Filozofskom fakultetu Osijek. Doc. dr. sc. Sonja Novak s Odjekom za njemački jezik i književnost Filozofskoga fakulteta Osijek govorila je na temu „Iza kulisa u povijest: Njemačko kazalište u Slavoniji“ te je brojnu publiku upoznala s tradicijom njemačkoga kazališta u Osijeku.

Fakultet agrobiohemičkih znanosti Osijek domaćin španjolskim srednjoškolcima

FAZOS posjetili budući vrtlari i cvjećari iz Katalonije

Vlatka ROZMAN, Daniel HAMAN

Dana 9. travnja 2019. Fakultet agrobiohemičkih znanosti Osijek posjetila je skupina od 12 srednjoškolaca smjera vrtlar/cvjećar iz strukovne škole Instituta La Garrotxa, smještene u španjolskom mjestu Olot u blizini Barcelone, u pokrajini Katalonija.

Učenici su došli u pratnji profesorce Marge Icart Riu i profesora Alberta Falgarona Sala,

obje nastavnika stručnih predmeta. Osim španjolskih školaraca Fakultet su posjetili i učenici Srednje škole Donji Miholjac, a u pratnji učenika bila je Kristina Kaučić, prof., nastavnica njemačkoga i engleskoga jezika te pedagoginja Mita Grozdanić Falamić. Razlog boravka španjolskih učenika u Hrvatskoj bio je posjet prijateljskoj školi u Donjem Miholjcu. U sklopu posjeta odlučili su obići i FAZOS, informirati se o uvjetima i mo-

gućnostima studiranja te pobliže doznati iz prve ruke sve o međunarodnim aktivnostima i suradnji Fakulteta. Nakon predstavljanja rada i aktivnosti Fakulteta i Sveučilišta u Osijeku te pitanja koja su uslijedila, učenici i nastavnici imali su priliku obići i zgraditi Fakulteta te posjetiti laboratorije, praktikume i predavaonice. Učenici i nastavnici ostali su u Hrvatskoj nekoliko dana te su 11. travnja završili svoj posjet i vratili se kućama.

Veliko priznanje naslovnoj asistentici Medicinskog fakulteta Osijek

Lidija Barić, dr. med., dobitnica godišnje nagrade „Za žene u znanosti“

Ivan MIŠKULIN

Dana 16. travnja 2019. u Preporodnoj dvorani Narodnoga doma Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održana je 13. svečana dodjela nagrade „Za žene u znanosti“ pod pokroviteljstvom L'Oréal Adria i Stručnoga povjerenstva pri UNESCO-u. Jedna je od ovogodišnjih dobitnica, po odabiru Izbornoga povjerenstva na čelu s akademikom Zvonkom Kusićem, i Osječanka Lidija Barić, dr. med., specijalizantica pedijatrije i naslovna asistentica na Katedri za fiziologiju i imunologiju Medicinskog fakulteta Osijek.

Tema je njezine nagradene doktorske disertacije „Uloga oksidativnog stresa u nastavku endotelne disfunkcije uzrokovane kratkotrajnim velikim unosom kuhinjske soli u zdravim mlađim ljudi“. Svrha je njezina rada dokazati štetne učinke kratkotrajnoga visokog unosa kuhinjske soli u organizam na endotelnu funkciju, neovisno o promjeni arterijskog tlaka u zdravim mlađim osobama koji je posredovan povišenom razinom oksidacijskoga stresa zbog inhibicije renin-angiotenzionskog sustava. Prehrana s visokim udjelom soli osnovni je rizični čimbenik za

razvoj i progresiju hipertenzije te cerebrovaskularnih i kardiovaskularnih incidenata. Hipertenzija je globalan problem koji se sve češće pojavljuje kod mlađih osoba, čak i u djece, a izloženost mlađih osoba prevelikim količinama kuhinjske soli ne krije se samo u prekomernom soljenju hrane, već i u sve većoj prisutnosti soli u gotovoj i polugotovoj hrani, pekaškim pro-

zvodima i slično. Nagradenoj je stipendistići ta nagrada veliko priznanje za do-sadašnji rad u svijetu znanosti kao i njezinome znanstvenom kolektivu koji je također sastavljen od žena. Za svoje rezultate iz područja doktorske disertacije dobila i dvije godine zaredom Dekanovu nagradu za izvrstan seminarski rad na Dani-ma doktoranada.

NAJVEĆI UZORI I OBRANA DISERTACIJE

● Najveći su uzori Lidije Barić u ustajnom i uspješnom znanstvenom radu njezina mentorica doc. dr. sc. Ana Stupin te predsjednica Katedre prof. dr. sc. Ines Drenjančević. Dobivena joj je nagrada i velik poticaj za daljnji rad. Stipendistica očekuje ove godine obraniti doktorsku disertaciju, a nakon toga će se i dalje nastaviti baviti mehanizmima nastanka endotelne disfunkcije u raznim modelima uz stalnu posvećenost svojoj specijalizaciji.

Od 23. do 27. travnja 2019. Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku organizirala 4. Dane Julija Knifera

IZLOŽBE, KONCERTI, PLESNE IZVEDBE, PROMOCIJA KNJIGE, RADIONICE I UTRKA

Promocija knjige "Knifer" Žarka Radakovića

Antonija MATIĆ

U organizaciji Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku od 23. do 27. travnja 2019. održani su 4. Dani Julija Knifera. Već tradicionalan dogadjaj svake godine organizira drugi Akademijin odsjek pa je tako ove godine provedba povjerenja Odsjeku za kulturu, medije i menadžmente Odsjeku za glazbenu umjetnost pod umjetničkim vodstvom doc. dr. sc. Ive Buljubašić i doc. art. Vuka Ognjenovića koji su ovogodišnjom konцепцијom programa željeli privući što više mlađih.

Osim toga, dio je programa izveden u Kulturnom centru Osijek kako bi se publiku navikalo na budući gradski kulturni prostor, a u njemu je održano i otvorene na Kniferov rodendan, 23. travnja. Posjetitelji su imali prigodu vidjeti predstavu „Kanon“, nadahnutu meandrom, koju su izveli studenti druge godine studija Glume i lutkarstva. Uslijedili su živa izložba kostima koju su nosile balerine iz osječkoga HNK-a, koncert sopranisti-

Svečano otvorenje
4. Dana Julija Knifera

ce Veronike Hardy uz klavirsku pratnju Ante Blaževića te plesne izvedbe Plesnoga studija Illusion. Na otvorenju je također postavljena i izložba „The Dune“ asistente Kristine Marić. Gosti otvorenja na kraju su pozvani na domjenak zdrave prehrane koji je nutricionistički osmisliši balerina Anja Bašnec.

Dana 24. travnja održana su predavanja „Izazovi, trendovi i promjene koje donosi kulturni turizam“ i predavanje „Između forme i sadržaja - kako razumjeti Knifera“ kao i jutarnji razgovor „Meandar na dlanu“ u organizaciji Erasmus + studenata. Dana 25. travnja organizirana su predavanja „Crowdfunding - financiranje projekata u kulturi“,

„Kugla glumište i Osječanin Zlatko Burić - Kićo“ te „Novi modeli uključivanja gradana u program kulture“ koja su održale gošće iz Novog Sada - Europske prijestolnice kulture 2021. Istoga dana održana je promocija knjige „Knifer“ autora Žarka Radakovića. Ove je godine naglasak stavljen na glazbu i ples pa su plesne minute nastavljene i 25. travnja radionicom salse u Kulturnom centru, a na Akademiji za umjetnost i kulturu izveden je koncert Klavirskoga dua Karša. Tijekom Dana odigrane su predstave Harolda Pintera „Ljubavnik“, u kojoj su igrali Matea Bulbić i Gordan Marijanović, te „Odiseja“ u izvedbi Bojana Bana i Filipa Severa.

POSLJEDNJA DVA PROGRAMSKA DANA

● Dana 26. travnja održana je radionica o arhitekturi Tvrđe pod vodstvom Ivane Haničar Buljan i Ratka Vučetića, a večernji je program bio posvećen mlađima uz kviz (jedna od rundi obuhvatila je i život i stvaralaštvo Julija Knifera) i koncert Dora Vestić kvinteta u klubu Cadillac. Festival je 27. travnja tradicionalno završen utrkom Osječki meandar, dužine nešto više od četiri kilometra, sa startom kod pješačkoga mosta i ciljem kod Prolaza Julija Knifera, koja je unatoč lošem vremenu bila posjećena.

IZ STUDENTSKOGA ŽIVOTA

NOĆ KNJIGE 2019. IZNIMNO POSJEĆEN DOGAĐAJ

Afirmirali kulturu čitanja i literaturi i podignuli se

Siniša PETKOVIĆ,
Svetlana MOKRIŠ

Gradsko i sveučilišna knjižnica Osijek 23. travnja 2019. organizirala je osmu zaredom Noć knjige 2019., dogadjaj kojim je obilježila Svjetski dan knjige i autorskih prava, kako bi afirmirala kulturu čitanja, potaknula razgovor o literaturi i podignula svijest o važnosti knjige.

Tradicionalni večernji program započeo je u 18 sati i trajao je do 22 sata. Kao i sve prethodne, i ovogodišnja je Noć knjige GSKO-a bila bogata brojnim aktivnostima i dogadanjima organiziranim u suradnji s pojedinim sastavnicama Sveučilišta u Osijeku, društвima, udružama i pojedincima. Cjelovečernjem dogadanju nazočno je bilo više od 400 osoba koje su posjetile sadržaje na pet različitih lokacija Knjižnice, a to su: Austrijska čitaonica, Studijska čitaonica, Američki kutak (American Corner), Igraonica i igroteka te Izložbena aula.

U organizaciji Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku održana je projekcija biografsko-dokumentarnoga filma „Bordo, vječna stripovska mladost“, o legendi hrvatskoga stripa, Osječaninu Borivoju Dovnikoviću Bordi, koji su 2013. kreirali scenarist i producent Veljko Krulčić te redatelj Bernardin Modrić. U svečanoj auli GSKO-a organiziran je koncert Slavonskoga tamburaškog društva „Pajo Kolarić“ pod nazivom „Rodendansko slavlje uz tamburice“ u čijem je okviru juniorska skupina tamburaša izvela šest skladbi. Po završetku koncerta, u prosto-

ru Studijske čitaonice, Osječanima se predstavila Sportsko-plesna udruga Feniks svojim glazbeno-scenskim programom naslovljenim „Zaplešimo među knjigama“ nakon čega su, uz organizatore, imali prigodu zaplesati i svi nazočni te usvojiti neke osnovne korake. U Austrijskoj je čitaonici, u or-

ganizaciji Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskoga fakulteta u Osijeku, održana likovna radionica „Citajmo uz Garfielda“ pri kojoj su svi zainteresirani mogli sudjelovati u izradi stripa te doznati osnove njegova crtanja i pisanja.

U Američkom kutku održana je radionica upoznavanja no-

Interdisciplinarni studentski simpozij „Stvari koje nismo smjeli reći“ na Filozofskom fakultetu Osijek

Pogledi na holokaust iz perspektive različitih znanstvenih disciplina

Sara GRBEŠIĆ, Lea ATLAGIĆ

Interdisciplinarni simpozij o holokaustu „Stvari koje nismo smjeli reći“ održan je od 5. do 8. ožujka 2019. na Filozofskom fakultetu Osijek, u organizaciji studenata Fakulteta i Međunarodne udruge studenata medicine Hrvatske - CroMSIC, uz potporu Filozofskoga i Medicinskoga fakulteta te Studentskoga zbora Sveučilišta u Osijeku.

Simpozij je održan u povodu Dana sjećanja na holokaust, a nastavak je izvrsne suradnje, odnosno inicijative započete

2018. organizacijom simpozija studenata psihologije i medicine pod naslovom „Jesam li ja ili su drugi 'ludi'?“ koji se bavio temom ličnosti. Tijekom četiri dana trajanja simpozij je u duhu interdisciplinarno-

sti, pred ukupno više od tisuću posjetitelja, obuhvatilo 32 izlaganja studenata i stručnjaka na temu Drugoga svjetskog rata i holokausta iz perspektive različitih znanstvenih disciplina: medicine, psihologije, povijesti, filozofije, književnosti, lingvistike, umjetnosti i pedagogije. Osim brojnih predavanja simpozij je uključivao i bogat umjetnički program. Održani su izložba likovnih radova studenata Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, kazališna predstava „Naš razred“ u izvedbi studenata glume i lutkarstva AUKOS-a, nastup Komornoga zbora mla-

U GRADSKOJ I SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI OSIJEK

Knjiga, potaknuli razgovor svijest o važnosti knjige

vih tehnologija: 3D olovke, robovi i virtualne naočale „STEM-klub“, a usporedno se odvijao GISKO pub kviz gdje je nekoliko ekipa odgovaralo na pregršt pitanja iz različitih polja kulture i ljudskoga znanja. U svečanoj auli Knjižnice bila je postavljena izložba ilustracija „Zlatarovo zlato Zdenka Bašića“ u povodu rodendana H. C. Andersena, a na glavnome su ulazu Knjižnice korisnici imali priliku vidjeti promidžbeni film o GISKO-u. Za najmlade sugrađane i korisnike Knjižnice bio je i ove godine organiziran bogat program s različitim događanjima. U prostoru Igraonice i igroteke Odjela za rad s djecom i mladima GISKO-a održan je program i glazbena dobrodošlica „Dječja noć knjige uz Osječke zumbiče“ gdje su zajedno pjevali svi sudionici - Dječji zbor „Osječki zumbiči“, dječa, odrasli gradani i korisnici Knjižnice. Potom je organiziran edukativni susret za djecu pod nazivom „S izviđačima stvaramo bolji svijet“ u suorganizaciji s Izviđačkim klubom Javor iz Osijeka, a u povodu obilježavanja 100. obljetnice postojanja i djelovanja toga društva.

„NOĆ KNJIGE – NOĆ BEZ ZAKASNINE“

● Tradicionalna prigodna aktivnost Knjižnice bila je „Noć knjige – noć bez zakasnine“ kada je korisnicima bilo omogućeno vraćanje zadužene građe bez plaćanja zakasnine što je zabilježilo popriličan odaziv. K tome, brojna učlanjenja i obnove upisa u Knjižnicu potvrdila su veliku privrženost Osječana knjizi, a posjećena su podjednako bila sva događanja tijekom večeri.

dih kao i projekcije brojnih dokumentarnih filmova o juvacima koji su obilježili holokaust svojim dobrim djelima. Od gostujućih predavanja, poseban je dojam na posjetitelje ostavilo predavanje gospodina Olega Mandića, „posljednjega dječaka koji je napustio Auschwitz“. Gospodin je Mandić, uz projekciju filma o životu svoje obitelji i teškom putu koji su prošli za vrijeme Dru-

I na GraFOS-u realiziran niz događanja u okviru Noći knjige 2019.

Vesna ZOBUNDŽIJA

Tema ovogodišnje Noći knjige, „Omiljeni likovi i junaci iz svijeta knjige i stripa“, bila je povodom i knjižnici Gradevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek za osmišljavanje zanimljivoga programa koji će pratiti zadanu temu, ali i ponuditi neke svoje originalne aktivnosti.

Vjerujući da među studentima gradevinarstva i arhitekture ima mnogo likovno darovitih, raspisan je interni natječaj za likovni rad s navedenom temom. Pristigla su tri rada koja je tročlano stručno povjerenstvo (činili su ga akademski slikari Roko Idžočić, Stjepan Šandrk i Ida Đurkić) ocijenilo kvalitetnim pa su i nagradeni. Najboljim je radom proglašen „Dobby“ autorce Blaženke Maričević, a drugo su mjesto osvojila preostala dva podjednako dobra rada: Željka Lešić s „Captain Marvel“ i Dominik Kaurić s radom „Ezra Scarlet“. U auli je Fakulteta, na poticaj Vladimira Mosera, predavača na Fakultetu i velikoga zaljubljenika u strip-art, pripremljena izložba stripova i ilustracija skupine Novi kvadrat koje je godinama marljivo izrezivao i sakuplja. Organizirana je i radionica crtanja stripa koju je vodila akademска slikarica Ida Durkić za desetak zainteresiranih studenata i djelatnika. Radionica je bila uspješna i svi su snimljeni prema književnom djelu, a pjesme je pratila i videoprezentacija.

nim znanjima. U večernjim satima mogli su se pogledati i poslušati zanimljivo i inspirativno multimedijsko predavanje „Croatian Long Distance Trail“ i predstavljanje knjige „Upoznaj Hrvatsku osobno, Teslin priročnik za hodače“ thruhiker Nikole Horvata. Nakon što je 2017. svladao Pacific Crest Trail od Meksika do Kanade, Horvat je odlučio osmislit i proći long distance trail stazu i po Hrvatskoj što je prošle godine i ostvario. Riječju, slikom i kratkim videoouradcima pokazao je što je sve doživio na 2200 kilometara dugom putu od Iloka do Prevlake. Noć knjige na GraFOS-u završila je koncertom studenata GRAFOS-a Petre Olić i Marka Glavice „Citaj! - Gledaj! - Slušaj!“ Pripremili su zanimljiv program sastavljen od evergreena iz filmskih hitova koji su snimljeni prema književnom djelu, a pjesme je pratila i videoprezentacija.

goga svjetskog rata, odgovorio na pitanja studenata o svojem iskustvu u koncentracijskom logoru Auschwitz kao i o novom početku koji mu je, kako on naglašava, ono pružilo. Darko Fischer, počasni predsjednik Židovske općine u Osijeku, u svojem je predavanju „Putevi stradanja i putovi spaša“ na osobit način posjetite-

ljima približio život Židova na području Osijeka za vrijeme Drugoga svjetskog rata. Cilj je bio obraditi temu koja je neprestano aktualna te promovirati toleranciju među svim skupinama - vjerskim, spolnim, dobним i drugim. Reakcije su publike bile pozitivne, a simpozij dobro posjećen i medijski popraćen.

Na FAZOS-u organiziran susret studenata agroekonomike

Cilj – izrada marketinškoga plana za prodaju inovativnoga proizvoda

Tihana SUDARIĆ

Hrvatsko agroekonomsko društvo (HAED) 17. travnja 2019. organiziralo je susret studenata agroekonomike. Susret studenata održan je na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek gdje su se okupili mlađi agroekonomisti željni znanja, istraživanja i prezentacija svojih radova.

Susret je okupio studente Agronomskoga fakulteta u Zagrebu, Visokoga gospodarskog učilišta u Križevcima te studente Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u Osijeku. Cilj susreta bio je izrada marketinškoga plana (s naglaskom na e-marketing) za prodaju jednoga inovativnog proizvoda (proizvodi od kukaca, proizvodi od algi i proizvodi od puševa) te nastup, odnosno prodaja proizvoda na švicarskom ili norveškom tržištu. Studenti podijeljeni u šest timova uspješno su realizirali postavljene zadat-

ke te je proglašen pobjednički tim kojemu je uručena i prigodna nagrada.

Hrvatsko agroekonomsko društvo ovim putem čestita pobjednicima (Vanji Alugi, Marinu Jukić, Filipu Majiću, Luciju Mujagić, Gabrieli Sušac i Maji Šimanović) koji su predstavili marketinški plan s temom „Čokoladne praline s karam-

liziranim skakavcima“. Radijnicu su vodile izv. prof. dr. sc. Tihana Sudarić sa Zavoda za bioekonomiju i ruralni razvoj (FAZOS), prof. dr. sc. Marija Cerjak sa Zavoda za marketing u poljoprivredi Agronomskoga fakulteta u Zagrebu i dr. sc. Sandra Kantar iz Visokoga gospodarskog učilišta u Križevcima.

Međunarodni dan djevojaka u informacijsko-komunikacijskim tehnologijama na FERIT-u

Snežana RIMAC-DRLJE

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija (FERIT) Osijek 26. travnja 2019. ugostio je nastavnike

matematike, informatike i fizike, pedagoge iz pet županija te sve zainteresirane na skupu Girls in ICT Day 2019 - Međunarodni dan djevojaka u informacijsko-komunikacijskim tehnologijama.

Ove je godine skup organiziran četvrti put u cilju promicanja informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) i zanimanja u tom području među učenicama osnovnih i srednjih škola. Motiviranje djevojaka već u osnovnoj školi, i to na njima primjeren način, ključno je za pobudjivanje interesa za zanimanja u IKT-u koja će u budućnosti imati sve veći udio u svjetskom gospodarstvu pa tako i gospodarstvu Hrvatske. Pri tome veliku ulogu u motiviranju djevojaka imaju upravo njihovi nastavnici. U okviru skupa Girls in ICT Day bila su organizirana predavanja i panel-rasprava na temu „Zanimanja budućnosti i motiviranje djevojaka za karijeru u IKT-u“ uz sudjelovanje više važnih osječkih tvrtki iz toga područja.

Prva promocija sveučilišnih prvostupnika sestrinstva FDMZ-a – dislociranoga studija u Novoj Gradiški

Bojan POPOVIĆ

Dana 8. travnja 2019. u prostorijama Pučkoga otvorenog učilišta „Matija Antun Relković“ Nova Gradiška organizirana je prva svećana promocija prvostupnika sestrinstva Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo - dislociranoga studija u Novoj Gradiški.

Potvrde o završenom studiju prvostupnicima su uručili promotori: prof. dr. sc. Aleksandar Včev, dekan, prof. dr. sc. Pavlo Filaković, prodekan za odnose s nastavnim baza- ma te prof. dr. sc. Davorin Da- nić, voditelj preddiplomskoga sveučilišnog studija Sestrinstvo - dislociranoga studija u Novoj Gradiški pod voditeljstvom doc. dr. sc. Štefice Mik-

šić, predsjednice Katedre za sestrinstvo i palijativnu medicinu. Promoviran je ukupno 51 prvostupnik sestrinstva, a svečanost su uveličali brojni uzvanici, roditelji i prijatelji, kao glazbeni gost, tamburaški sastav „Rubata“.

AKTIVNOSTI POPULARIZACIJE ZNANOSTI

● Kako bi se približili i pojasnili zainteresiranoj publici, složeni znanstveni sadržaji na sveučilišnim sastavnicama prikazuju se na popularan način putem predavanja, radionica, tribina i umjetničkih događanja. Neki su od ciljeva tih aktivnosti: educiranje, osvjećivanje o znanstvenim temama, poticanje značajke i motivacije za učenjem te približavanje znanstvenoga rada širem krugu javnosti.

VRIJEME ODRŽAVANJA	TEMA I AUTORI/ORGANIZATORI	MJESTO ODRŽAVANJA
13. - 17. svibnja 2019.	FESTIVAL - 1. Sveučilišni tjedan karijera studenata Predavanja, radionice, okrugli stolovi, rasprave, predstavljanja poslodavaca, izložbe i koncerti u organizaciji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, sveučilišnih sastavnica te partnera i suradnika.	Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Na više mesta
16. - 17. svibnja 2019.	ZNANSTVENA KONFERENCIJA - Didaktički izazovi III: didaktička retrospektiva i perspektiva - KAMO I KAKO DALJE? U organizaciji Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Pedagoškog fakulteta Sveučilišta Maribor, Filozofskoga fakulteta Sveučilišta sv. Ćirila i Metoda u Skoplju i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.	Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Cara Hadrijana 10, Osijek
24. - 25. svibnja 2019.	MEĐUNARODNI ZNANSTVENI KOLOVKIJ The 7th International Scientific Colloquium Mathematics and Children, founded by Margita Pavleković, Teaching and Learning Mathematics. Organizatori: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti i Odjel za matematiku Sveučilišta u Osijeku.	Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Cara Hadrijana 10, Osijek
30. svibnja 2019. 18:00	PREDAVANJE - Arhitektura zla: uporaba prostora u horor književnosti doc. dr. sc. Ljubica Matek - Otvoreni četvrtak	Filozofski fakultet Lorenza Jägera 9, Osijek - prostorija 54, 2. kat
5. - 7. lipnja 2019.	KONFERENCIJA - 26th International Conference on Systems, Signals and Image Processing U organizaciji Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek	Hotel Osijek Šamačka 4, Osijek

DOC. DR. SC. LJERKA HAJNCL DOBITNICA PSIHOLOGIJSKE NAGRADE „RAMIRO BUJAS“

PRIMILA NAGRADU ZA OSOBITO VRIJEDNO PSIHOLOGIJSKO ZNANSTVENO DJELO ZA 2018.

Daniela ŠINCEK

Na svečanom otvaranju skupa 24. Dani Ramira i Zorana Bujasa, održanom 11. travnja 2019. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Hrvatsko psihološko društvo dodijelilo je Psihologiju nagradu „Ramiro Bujas“ doc. dr. sc. Ljerki Hajnci za osobito vrijedno psihologisko znanstveno djelo za 2018. godinu. Ljerka Hajnci jedna je od triju ovogodišnjih dobitnika nagrade „Ramiro Bujas“. Nagrada je još dodijeljena prof. dr. sc. Katici Lacković Grgin i prof. dr. sc. Zvezdanu Pene-

ziću s Filozofskoga fakulteta u Zadru za zajedničku knjigu „Ličnost - razvojno-psihološka perspektiva“.

Nagrada je docentici Hajnci dodijeljena za sveučilišni udžbenik „Psihologiski intervju - kvalitativna metoda prikupljanja podataka“ u izdanju Naklade „Slap“, renomirane izdavača psihologijske literature. Objavljivanje toga sveučilišnog udžbenika, na prijedlog Fakultetskoga vijeća Pravnoga fakulteta Osijek, odobrio je Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 4. travnja 2018. godine. U posljednjih 40 godi-

Nagrađena vrijedna znanstvena djela u 2018. godini

na, koliko se dodjeljuje ta vrijedna nagrada, ovo je najveće priznanje nekom psihologu za objavljeno znanstveno djelo na području Osječko-baranjske županije. U obrazloženju nagrade navedeno je da knjiga Ljerke Hajnci predstavlja zna-

tan doprinos psihologiskoj znanstvenoj misli. U Republici Hrvatskoj do sada nije objavljena knjiga koja bi se bavila metodom psihologiskog intervjuja, stoga je postojala potreba za cijelovitim prikazom metode koja se svakodnevno primjenjuje u psihologiskoj znanosti i praktici.

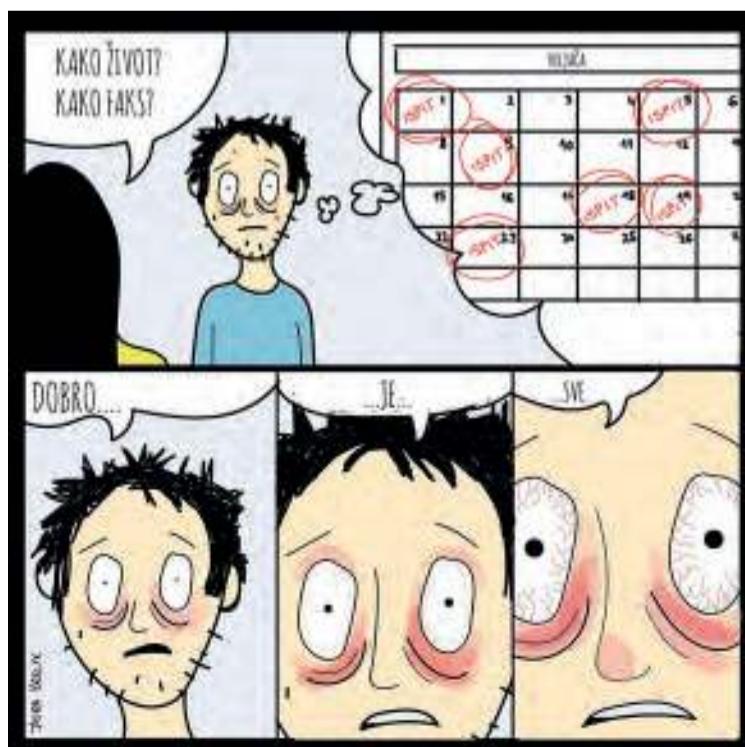
Ljerka Hajnci predaje na Studiju socijalnoga rada Pravnog fakulteta Osijek te spoznaje iz knjige koristi za veći broj nastavnih predmeta koje predaje na tom studiju. Nagrada je samo još jedna potvrda visokoga znanstvenog pristupa koji prenosi na svoje studente.

Dobitnici Psihologijske nagrade „Ramiro Bujas“ za vrijedna znanstvena djela u 2018.

STUDENTSKI STRIP

● U rubrici „Studentski strip“ predstavljaju se kreativni radovi studentica i studenata diplomskoga sveučilišnog studija Ilustracija na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, jedinstvenoga u Hrvatskoj i širem okruženju. Od 45. broja Sveučilišnog glasnika objavljuje se po jedan strip koji naizmjence osmišljava pet studenica prve godine diplomskoga studija: Veronika Kovač, Dora Kralik, Kristina Penava, Ena Vladika i Jelena Vučković. Njihov je mentor doc. art. Dubravko Matačović, poznati hrvatski strip-autor te Akademijin nastavnik.

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

● Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knji-

ge, monografije i priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

Sveučilišni priručnik „Disleksija i disgrafija: određenja, pristupi i smjernice“

● AUTORI: izv. prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar, dr. sc. Igor Marko Gligorić, Marta Zečević

Sveučilišni priručnik „Disleksija i disgrafija: određenja, pristupi i smjernice“ autora izv. prof. dr. sc. Emine Berbić Kolar, dr. sc. Igora Marka Gligorić i Marte Zečević knjiga je koja je proizšla iz zajedničkoga bavljenja tim dvama jezičnim pojavama. Nastala je kao posljedica uočavanja sve češih disleksičnih i disgrafičnih jezičnih ponašanja djece mlađe školske dobi te kao reakcija na predmjevanju (a ovdje i empirijski dokazanu) nedovoljnu educiranost/informiranost stručnoga kadra u odgojno-obrazovnim ustanovama o teškoćama koje se (sve češće) javljaju pri ovladavanju dvjema iznimno složenim te istovremeno iznimno važnim jezičnim djelatnostima

- čitanjem i pisanjem. Kontrastujući određenja disleksije i disgrafije u knjizi se pojave promatraju iz različitih perspektiva, katkada i inovativnijih, razlažući i dokazujući (proto)razloge određenja disleksije i disgrafije kao jezičnih poremećaja. Pri tome se upućuje na određenje disleksije i disgrafije kao razlike u strukturi i procesuiranju mozga koja uzrokuje teškoće u svijetu koji je pogoden prema većini, ali uzrokuje i brojne sposobnosti koje nadilaze prosječnost. Tome svjedoče i poznati disleksičari (Einstein, da Vinci, Edison, Newton, Picasso, Disney, Beethoven, Christie, Andersen, Jobs i drugi) za koje se ističe da nisu bili uspješni unatoč disleksiji, već zbog nje. U knjizi se stoga sažimaju i navode spomenute i teškoće i sposobnosti radi lakšega razumijevanja disleksičareve dvostrukе prirode. Ujedno se naglašava potreba za odmakom od percipiranja disleksije i disgrafije kao sindroma s negativnim predznakom jer jasno je da pristup tim stanjima kao patološkima te usmjeravanje pozornosti samo na otežanost funkciranja najčešće neće imati iznadprosječan rezultat do kojega se možda moglo doći samo promjenom vizure.

Knjiga je namijenjena (ne)filolozi, odgojno-obrazovnim stručnjacima, studentima, roditeljima i drugim zainteresiranim. Tako se knjiga može čitati kao lingvističko, teorijsko i praktično propitivanje i istraživanje dvaju spomenutih pojava te kao prikaz pozicioniranja disleksičnih i disgrafičnih osoba u odgojno-obrazovnom sustavu uključujući i stručnjake u sustavu koji su za njih zaduženi.

